

Hallituksen esitys Eduskunnalle muutoksista vuoden 1990 tulo- ja menoarvioon

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 1990 *toiseksi* lisämenoarvioksi.

Kotimaiseen kysyntään nojautunut talouden nopea ja pitkä kasvun jakso on päättynyt. Vuoden loppua kohti tuotannon kasvu hidastuu jyrkästi ja työllisyystilanne vaikeutuu. Samanaikaisesti vaihtotaseen vaje ja inflaatiovauhti pysyvät ongelmallisina. Kustannuspaineet ovat edelleen lisääntyneet ja ovat myös vastaisuudessa vaikeita mm. öljyn hinnan nopean kohoamisen vuoksi. Investointien kasvu madaltuu. Teollisuuden hintakilpailukyky heikentyy edelleen tänä vuonna, ja yritysten kannattavuusongelmat lisääntyvät korkeiden korkojen aiheuttamien rahoitusvaikeuksien ohella.

Tässä tilanteessa on tarpeen jatkaa tiukkaa finanssipolitiikkaa. Talouden tasapainottamusingelmien johdosta ei ole mahdollisuuksia aloittaa elvytystoimenpiteitä. Tämän mukaisesti nyt annettavan lisämenoarvioesityksen menojen nettolisäykset jäävät pieniksi huolimatta merkittävistä lisäyspaineista. Toisaalta taloudellisen toimeliaisuuden vaimenemisen johdosta tulojen kertymä supistuu; etenkin leimavero- sekä auto- ja moottoripyöräverokertymät supistuvat merkittävästi ennakkoidusta. Silti vuonna 1990 tulo- ja menoarvio muodostuu kokonaisuudessaan ylijäämäiseksi. Selvästi tuloyleijääminen valtiontalous on osaltaan tasapainottamassa talouden tasapainottamusingelmia.

Tässä lisämenoarvioesityksessä myönnetään menoihin lisäystä kaikkiaan 4 594 milj. mk. Kun menoista vähennetään 2 477 milj. mk, varsinaisten menojen nettolisäys on 2 117 milj. mk eli noin 1,5 % vuoden 1990 varsinaisen tulo- ja menoarvion menojen loppusummasta.

Päälukittain tarkasteltuna myönnetään eniten lisäystä opetusministeriön hallinnonalan menoihin, 912 milj. mk, kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan menoihin,

628 milj. mk, maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan menoihin, 541 milj. mk ja valtiovarainministeriön hallinnonalan menoihin, 367 milj. mk.

Yksittäisistä menonlisäyksistä suurimmat ovat maataloustuotteiden vientituki, 385 milj. mk, valtionosuus peruskoulujen käyttökustannuksiin, 362 milj. mk, valtionosuus kunnille sosiaalipalvelujen käyttökustannuksiin, 350 milj. mk, valtionosuus kunnille erikoissairaanhoidon käyttökustannuksiin, 250 milj. mk ja siirto vientitakuurahastoon, 200 milj. mk.

Palkkausmenojen lisäykset aiheutuvat pääasiassa palvelussuhteen ehtojen tarkistuksista.

Suurimmat vähennykset on voitu tehdä valtion osuuteen sairausvakuutuslaista johtuvista menoista, 400 milj. mk, valtion osuuteen kansaneläkelaista johtuvista menoista, 400 milj. mk ja työttömyysturvalain mukaisen perusturvan menoihin, 250 milj. mk. Työllisyyslain velvoitemäärärahoja on voitu vähentää yhteensä 343 milj. mk. Valtionvelan nettokuoletuksista vähennetään 618 milj. mk.

Seuraavassa perustellaan hallinnonaloittain tärkeimpiä tähän lisämenoarvioesitykseen sisältyviä muutoksia.

Ulkoasiainministeriön hallinnonala. Talonrakennuksiin sekä toimitila- ja huoneistohankintoihin myönnetään lisäystä 60,5 milj. mk. Osakkeiden hankintaan ETYK:n seurantakouksen tilatarpeita varten myönnetään 70 milj. mk.

Sisäasiainministeriön hallinnonala. Valtionosuuteen kunnan muun palo- ja pelastustoimen käyttökustannuksiin myönnetään lisäystä 63 milj. mk. Kuntien yleisiin valtionosuuksiin ja verotulojen täydennykseen myönnetään lisäystä yhteensä 22 milj. mk.

Puolustusministeriön hallinnonala. Puolustusmateriaalihankintoihin ja varustuksen

käyttömenoihin myönnetään lisäystä 66 milj. mk. Asevelvollisten ylläpitomenoista jää käyttämättä 27 milj. mk.

Valtiovarainministeriön hallinnonala. Eläke-
menoihin myönnetään lisäystä yhteensä 173 milj. mk. Jalostettujen elintarviketeollisuus-
tuotteiden raaka-aineiden hinnanerokorvauk-
siin myönnetään lisäystä 80 milj. mk. Ahve-
nanmaan maakunnan verotaloudelliseen ta-
soitukseen myönnetään lisäystä 28 milj. mk.

Opetusministeriön hallinnonala. Korkea-
koulumenoihin myönnetään lisäystä yhteensä
162 milj. mk. Opintorahasta jää käyttämättä
15 milj. mk arvioitua pienemmän saajamää-
rän johdosta. Valtionosuuteen lukioiden käyt-
tökustannuksiin myönnetään lisäystä 90 milj.
mk. Valtionosuuteen peruskoulujen käyttö-
kustannuksiin myönnetään lisäystä yhteensä
362 milj. mk. Valtionosuuteen ja -avustukseen
kirjastojen käyttökustannuksiin myönnetään
lisäystä 55 milj. mk. Yhteiskunnallista sivi-
tystyötä koskeviin valtionosuuteen ja -avus-
tuksiin myönnetään lisäystä yhteensä 64 milj.
mk. Valtionosuuteen kunnallisten ammatillis-
ten oppilaitosten käyttökustannuksiin myön-
netään lisäystä 100 milj. mk. Valtionavustuk-
seen yksityisten ammatillisten oppilaitosten
käyttökustannuksiin myönnetään lisäystä yhe-
tänsä 35 milj. mk. Vantaan tiedekeskuksen
perustamiskustannuksista aiheutuvien meno-
jen maksamiseen myönnetään 10 milj. mk.

*Maa- ja metsätalousministeriön hallinnon-
ala.* Maataloustuotteiden vientitukeen myön-
netään lisäystä yhteensä 385 milj. mk. Maa-
talouden ja maaseudun pienimuotoisen elin-
keinotoiminnan korkotukeen myönnetään li-
säystä 61 milj. mk. Nuorten viljelijöiden
tukemiseen myönnetään lisäystä 20 milj. mk.

Liikenneministeriön hallinnonala. Yleisten
teiden hoito- ja ylläpitomäärärahoja lisätään
100 milj. markalla. Maa-alueiden hankintaan
ja tielain mukaisiin korvauksiin myönnetään
lisäystä 40 milj. mk. Keitele-Päijänne kanavan
rakentamismäärärahoja lisätään 10 milj. mar-
kalla. Valtionrautateiden radanpidon varas-
ton perustamiseen myönnetään lisäystä 66,8
milj. mk.

*Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnon-
ala.* Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen
maksullisten tutkimuspalvelujen käyttömenoi-
hin myönnetään lisäystä 25 milj. mk. Siirtoi-
hin valtiontakausrahastoon ja vientitakuura-
hastoon myönnetään lisäystä yhteensä 300
milj. mk. Valtionyhtiöiden osakehankintoihin

myönnetään lisäystä 100 milj. mk. Wärtsilä
Meriteollisuus Oy:n konkurssin Valmet Oy:lle
aiheuttamien kustannusten korvaamiseen
myönnetään 82,5 milj. mk. Yritystoiminnan
aluetuen maksatusmäärärahaa lisätään 80
milj. markalla ja myöntämisvaltuutta 130
milj. markalla. Viennin edistämisavustusten
myöntämisvaltuutta lisätään 12 milj. markal-
la ja maksatusmäärärahaa 28,3 milj. markal-
la.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonala.
Valtionosuuteen kunnille lasten kotona ta-
pahtuvan hoidon tukemiseen myönnetään
lisäystä 40 milj. mk ja lapsilisiin 34 milj. mk.
Valtionosuuteen työttömyyskassoille myön-
netään lisäystä 86 milj. mk. Työttömyystur-
valain mukaisen perusturvan määrärahasta
jää käyttämättä 250 milj. mk. Valtion osuutta
sairausvakuutuslaista ja kansaneläkelaista
johtuviin menoihin vähennetään yhteensä 800
milj. mk verotuksen valmistumisen lykkään-
tymisen johdosta. Pakolaisten vastaanotto-
määrärahoja lisätään 60 milj. markalla. Val-
tionosuuteen kunnille sosiaalipalvelujen käyt-
tökustannuksiin myönnetään lisäystä 350 milj.
mk. Valtion korvausta maatalousyrittäjien
lomituspalvelujen kustannuksiin jää käyttä-
mättä 70 milj. mk. Valtionosuuteen kuntien
järjestämään kansanterveystyöhön myönne-
tään lisäystä yhteensä 181 milj. mk ja kuntien
järjestämään erikoissairaanhoidon yhteensä
294 milj. mk.

Työministeriön hallinnonala. Työllisyyskou-
lutuksen koulutus- ja erityistukeen myönne-
tään lisäystä 11,5 milj. mk. Palkkaperusteisia
harkinnanvaraisia työllistämismäärärahoja li-
sätään yhteensä 26 milj. mk. Työllisyyslain
velvoitemäärärahoista jää käyttämättä yhe-
tänsä 343 milj. mk ennakoitua pienempien
velvoitteiden johdosta. Valtionapuinvestoin-
tien myöntämisvaltuutta lisätään 100 milj.
markalla ja sijoitusmenoihin työllisyyden tur-
vaamiseksi myönnetään lisäystä 100 milj. mk.
Palkkaturvamenoja lisätään 40 milj. markal-
la.

Ympäristöministeriön hallinnonala. Asunto-
olojen kehittämisrahaston varoista myönnet-
tävien lainojen sekä valtion lainan sijasta
myönnettävien korkotukilainojen myöntämis-
valtuutta korotetaan 75 milj. markalla ja
vuokra-asuntojen korkotukilainojen myöntä-
misvaltuutta 200 milj. markalla.

Valtionvelka. Lisämenoarvion tasapainot-
taminen edellyttää bruttolainanoton lisäämis-

tä. Tästä syystä valtionvelan nettokuoletuksista vähennetään 618 milj. mk. Valtionvelan bruttokuoleutusten arvioidaan vuonna 1990 jäävän 7 640 milj. markkaan eli 225 milj. mk menoarviossa arvioitua pienemmiksi. Bruttolainanottotarve nousee 6 826 milj. markkaan ja nettokuoleutusten määrä vuonna 1990 supistuu 814 milj. markkaan.

Tulot. Tuloihin arvioidaan kertyvän lisäyksiä kaikkiaan 5 029 milj. mk. Lisäykset aiheutuvat lähinnä vuoden 1989 verotuksen valmistumisen lykkääntymisen vaikutuksista ja vuoden 1989 toteutuneiden suurempien kertymien johdosta. Tuloarvioon on tehty vähennyksiä yhteensä 2 914 milj. mk lähinnä leimavero- sekä auto- ja moottoripyöräverokertymien supistumisen johdosta. Tulojen nettolisäys on siten 2 115 milj. mk.

Veroihin ja veronluonteisiin tuloihin arvioidaan kertyvän lisäystä 985 milj. mk. *Tulon ja varallisuuden* perusteella kannettaviin veroihin arvioidaan kertyvän lisäystä 1 400 milj. mk. *Liikevaihdon* perusteella kannettaviin veroihin arvioidaan kertyvän lisäystä 1 800 milj. mk. *Tuonnin* perusteella kannettaviin veroihin ja maksuihin arvioidaan kertyvän lisäystä 100 milj. mk. *Valmisteveroihin* arvioidaan kertyvän lisäystä yhteensä 160 milj. mk. *Muiden verojen* kertymän arvioidaan supistuvan 2 541 milj. markalla. Leimaverokerty-

män arvioidaan supistuvan 1 381 milj. markalla ja auto- ja moottoripyöräveron supistuvan 1 200 milj. markalla. *Muiden veronluonteisten tulojen* arvioidaan supistuvan 140 milj. markalla Oy Alko Ab:n ylijäämän vähenemisen johdosta ja lisääntyvän 120 milj. markalla viljan vientikustannusmaksun johdosta.

Sekalaisiin tuloihin arvioidaan kertyvän lisäystä 671 milj. mk. Tästä 400 milj. mk aiheutuu kunnille liikaa maksettujen valtionapujen palautuksista, 60 milj. mk korkeakoulujen tuloista ja 40 milj. mk palkkaturvamaksujen palautuksista. Valtion omistamien 218 698 YIT-Yhtymä Oy:n osakkeen myymisestä Rautaruukki Oy:lle arvioidaan kertyvän lisäystä 130 milj. mk.

Korkotuloihin ja voiton tuloutuksiin arvioidaan kertyvän lisäystä 550 milj. mk.

Liiketoimintaa harjoittavat valtion virastot ja laitokset. Metsähallituksen metsien käytötuloja arvioidaan kertyvän 103 milj. mk tulo- ja menoarviota vähemmän. Käyttötalouden rahoituskate on 119 milj. mk eli 88 milj. mk vähemmän kuin tulo- ja menoarviossa.

Ennen hyväksytyt ja nyt myönnettyt menojen muutokset jakautuvat eri pääluokkiin seuraavasti:

Pääluokka	Eduskunnan hyväksymät muutokset mk	Nyt myönnetty muutokset mk	Muutokset yhteensä mk
22. Eduskunta	—	1 100 000	1 100 000
23. Valtioneuvosto	—	1 100 000	1 100 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	163 472 000	176 000 000	339 472 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	—	33 950 000	33 950 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	20 000 000	207 555 000	227 555 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	—38 500 000	47 350 000	8 850 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	68 550 000	367 420 000	435 970 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	14 100 000	911 813 000	925 913 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	1 216 600 000	541 110 000	1 757 710 000
31. Liikenneministeriön hallinnonala	32 400 000	238 018 000	270 418 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	—27 679 000	628 455 000	600 776 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	2 120 000 000	—89 805 442	2 030 194 558
34. Työministeriön hallinnonala	—106 500 000	—155 640 000	—262 140 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	105 950 000	2 110 000	108 060 000
36. Valtionvelka	—5 758 000 000	—794 000 000	—6 552 000 000
Muutokset yhteensä	—2 189 607 000	2 116 535 558	—73 071 442

Nyt arvioidut tulojen muutokset jakaantuvat eri osastoihin seuraavasti:

Osasto	Eduskunnan hyväksymät muutokset mk	Nyt arvioidut muutokset mk	Muutokset yhteensä mk
11. Verot ja veronluonteiset tulot	—2 190 000 000	984 500 000	—1 205 500 000
12. Sekalaiset tulot	—	670 602 558	670 602 558
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset	—	550 000 000	550 000 000
14. Liiketoimintaa harjoittavat valtion viras- tot ja laitokset	—	—90 000 000	—90 000 000
Muutokset yhteensä	—2 190 000 000	2 115 102 558	—74 897 442

Tasapainotus. Tämän lisämenoarvioesityk-
sen hyväksymisen jälkeen olisivat valtion

kuluvan vuoden tulojen ja menojen budjetoi-
dut määrät seuraavat:

	Tulot mk	Menot mk
Varsinainen tulo- ja menoarvio	141 611 232 000	141 609 159 900
Lisämenoarviot	—74 897 442	—73 071 442
Yhteensä	141 536 334 558	141 536 088 458

Seuraavassa perustellaan yksityiskohtai-
semmin niitä muutoksia, joita ehdotetaan

tulo- ja menoarvioon tehtäväksi.

TULOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Tulo- ja varallisuusvero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 400 000 000 mk.

Selvitysosa: Vuoden 1989 verotuksen valmistuminen lykkääntyy, minkä johdosta sekä veronpalautusten maksatus että lopullisen veron kanto lykkääntyy vuodelle 1991. Lähinnä tästä syystä ja vuoden 1989 toteutuneen kertymän perusteella momentille arvioidaan

kertyvän lisäystä 1 400 000 000 mk eli tulo- ja varallisuusveron kokonaiskertymäksi vuonna 1990 arvioidaan 40 700 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	1 400 000 000
1990 I lisämenoarvio	—2 200 000 000
1990 tuloarvio	41 500 000 000
1989 tilinpäätös	38 512 719 540
1988 tilinpäätös	34 498 155 252

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. Liikevaihtovero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 800 000 000 mk.

Selvitysosa: Liikevaihtoveron tuotto toteutui vuonna 1989 noin 1 400 000 000 mk arvioitua suurempana. Lähinnä tästä syystä momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 800 000 000 mk eli momentin kokonaiskertymäksi vuonna 1990 arvioidaan 49 800 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	1 800 000 000
1990 tuloarvio	48 000 000 000
1989 tilinpäätös	43 603 484 092
1988 tilinpäätös	37 272 878 814

02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 85 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	85 000 000
1990 tuloarvio	1 500 000 000
1989 tilinpäätös	1 354 836 401
1988 tilinpäätös	1 211 908 064

06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut

09. *Tasausvero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 100 000 000 mk.

Selvitysosa: Kuluvan vuoden kertymätietojen perusteella tasausveron kertymä on kasvanut 10 % verrattuna vastaavan ajan kertymään vuonna 1989. Lähinnä tästä syystä ja vuoden 1989 toteutuneen kertymän perus-

teella tasausveron kokonaiskertymäksi arvioidaan vuonna 1990 1 150 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	100 000 000
1990 tuloarvio.....	1 050 000 000
1989 tilinpäätös.....	1 069 064 299
1988 tilinpäätös.....	938 313 564

08. Valmisteverot

01. *Tupakkavero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 110 000 000 mk.

Selvitysosa: Tupakkatuotteiden vähittäishintojen arvioitiin vuoden 1990 tuloarviossa kohoavan noin 6 prosenttia. Vuoden 1990 alusta toteutunut korotus oli noin 7 prosenttia, minkä lisäksi tupakkatuotteiden hinnat ovat kuluvan vuoden heinäkuun alusta lukien nousseet vielä noin 4 prosentilla. Lähinnä tästä syystä tupakkaveron kokonaiskertymäksi vuonna 1990 arvioidaan 2 800 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	110 000 000
1990 tuloarvio.....	2 690 000 000
1989 tilinpäätös.....	2 609 691 897
1988 tilinpäätös.....	2 382 404 268

04. *Alkoholijuomavero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 80 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	80 000 000
1990 tuloarvio.....	4 840 000 000
1989 tilinpäätös.....	4 566 403 595
1988 tilinpäätös.....	4 260 917 741

06. *Elintarviketuotteiden valmistevero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 40 000 000 mk.

Selvitysosa: Vuoden 1989 toteutuneen kertymän ja kuluvan vuoden kertymätietojen perusteella elintarviketuotteiden valmisteveron kokonaiskertymäksi vuonna 1990 arvioidaan 220 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	40 000 000
1990 tuloarvio.....	180 000 000
1989 tilinpäätös.....	200 257 919
1988 tilinpäätös.....	169 701 458

07. *Polttoainevero*

Momentin tuloarviota vähennetään 80 000 000 mk.

Selvitysosa: Moottoribensiinin kulutusraakenne on muuttunut vähemmän verotetun lyijyttömän moottoribensiinin suuntaan arvioitua enemmän, minkä johdosta polttoaineveron kokonaiskertymäksi vuonna 1990 arvioidaan 5 750 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	—80 000 000
1990 tuloarvio.....	5 830 000 000
1989 tilinpäätös.....	4 562 816 531
1988 tilinpäätös.....	4 170 342 647

09. *Sokerivero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Eduskunnalle on annettu esitys sokeriveron muuttamisesta siten, että veron määrää korotetaan 1.10.1990 lukien 31 penniä kilolta.

1990 II lisämenoarvio.....	10 000 000
1990 tuloarvio.....	205 000 000
1989 tilinpäätös.....	190 949 522
1988 tilinpäätös.....	196 885 926

10. Muut verot

01. *Leimavero*

Momentin tuloarviota vähennetään
1 380 500 000 mk.

Selvitysosa: Leimaveron alainen toiminta on sekä määrällisesti että hintatasoltaan laskenut vuodesta 1989. Toteutuneiden kertymätietojen perusteella leimaveron kokonaistuotoksi vuonna 1990 arvioidaan 5 500 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	—1 380 500 000
1990 tuloarvio	6 880 500 000
1989 tilinpäätös	5 998 334 219
1988 tilinpäätös	4 774 310 424

03. *Auto- ja moottoripyörävero*

Momentin tuloarviota vähennetään
1 200 000 000 mk.

Selvitysosa: Uusien henkilöautojen myynti on kuluvan vuoden aikana alentunut verrattuna vuoteen 1989. Lisäksi lievemmin verotettujen vähäpäästöisten henkilöautojen osuus kokonaismyynnistä on ollut arvioitua suu-

rempi. Edellä sanotun lisäksi auto- ja moottoripyöräveroa on alennettu 1.9.1990 lukien 5 prosenttiyksiköllä, minkä on arvioitu vähentävän veron tuottoa 80 000 000 mk vuonna 1990. Lähinnä edellä mainituista syistä kuluvan vuoden auto- ja moottoripyöräveron kokonaiskertymäksi vuonna 1990 arvioidaan 5 240 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	—1 200 000 000
1990 I lisämenoarvio	—100 000 000
1990 tuloarvio	6 540 000 000
1989 tilinpäätös	5 445 287 801
1988 tilinpäätös	4 859 495 261

04. *Moottoriajoneuvovero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
40 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	40 000 000
1990 tuloarvio	720 000 000
1989 tilinpäätös	716 100 295
1988 tilinpäätös	531 642 291

19. Muut veronluonteiset tulot

01. *Oy Alko Ab:n ylijäämä*

Momentin tuloarviota vähennetään
140 000 000 mk.

Selvitysosa: Momentin 24.01.88 perusteluihin viitaten ETK:n vuoden 1992 seuranta-kokouksen vaatiman kiinteistöyhtiön osakkuuden rahoittamiseksi Oy Alko Ab:n käyttörahastoon siirretään 140 000 000 mk. Tästä syystä Oy Alko Ab:n ylijäämä vähenee vastaavalla määrällä.

1990 II lisämenoarvio	—140 000 000
1990 tuloarvio	1 520 000 000
1989 tilinpäätös	1 440 624 735
1988 tilinpäätös	1 175 882 353

04. *Eräiden maataloustuotteiden markkinoinnismaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
120 000 000 mk.

Selvitysosa: Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi viljan vientikustannusmaksusta. Tarkoituksena on periä 1.8—31.12.1990 välisenä aikana viljan vientikustannusmaksua 20 penniä/kg leipäviljasta ja 10 penniä/kg rehuviljasta.

1990 II lisämenoarvio	120 000 000
1990 I lisämenoarvio	75 000 000
1990 tuloarvio	115 000 000
1989 tilinpäätös	12 077 222
1988 tilinpäätös	19 102 403

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

25. Oikeusministeriön hallinnonala

50. <i>Vankeinhoitolaitoksen tulot</i>	1990 II lisämenoarvio	4 800 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	1990 tuloarvio	127 500 000
4 800 000 mk.	1989 tilinpäätös	129 726 951
	1988 tilinpäätös	128 717 787

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

05. <i>Lääninhallitusten tulot</i>	1990 II lisämenoarvio	5 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän 5 000 000		
mk.		

29. Opetusministeriön hallinnonala

10. <i>Korkeakoulujen tulot</i>	1990 II lisämenoarvio	60 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	1990 tuloarvio	588 680 000
60 000 000 mk.	1989 tilinpäätös	582 198 699
	1988 tilinpäätös	453 573 226

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

76. <i>Metsäntutkimuslaitoksen tulot</i>	1990 II lisämenoarvio	763 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	1990 tuloarvio	18 250 000
763 000 mk.	1989 tilinpäätös	18 454 074
	1988 tilinpäätös	15 809 787

31. Liikenneministeriön hallinnonala

40. <i>Autorekisterikeskuksen tulot</i>	1990 II lisämenoarvio	5 000 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	1990 tuloarvio	311 800 000
5 000 000 mk.	1989 tilinpäätös	260 641 572
<i>Selvitysosa:</i> Lisäys aiheutuu ennakoitua	1988 tilinpäätös	200 131 546
suuremmasta rekisteriotemaksutulojen kas-		
vusta.		

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

40. *Geologian tutkimuskeskuksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
7 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu kotimaisten ja kansainvälisten tilaustöiden kysynnän kasvusta. Toiminnasta aiheutuvat erillismenot on merkitty momentille 32.40.28.

1990 II lisämenoarvio	7 000 000
1990 tuloarvio	11 100 000
1989 tilinpäätös	8 608 985
1988 tilinpäätös	4 220 349

42. *Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
25 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	25 000 000
1990 tuloarvio	471 000 000
1989 tilinpäätös	447 630 073
1988 tilinpäätös	377 883 856

80. *Siirto valtion ydinjätehuoltorahastosta*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
16 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	16 000 000
1990 tuloarvio	102 000 000
1989 tilinpäätös	513 138 682

99. *Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
130 700 000 mk. Valtioneuvosto oikeutetaan myymään valtion omistamat 218 698 YIT-Yhtymä Oy:n osaketta 130 000 000 markan kauppahinnasta Rautaruukki Oy:lle. Samalla valtioneuvosto oikeutetaan myymään valtion merkitsemät 10 940 YIT-Yhtymä Oy:n vuonna 1989 liikkeeseen laskemaa 1 000 markan nimellisarvoista vaihtovelkakirjaa määräämälään ehdoilla.

Selvitysosa: Lisäyksestä 700 000 mk aiheutuu Matkailun edistämiskeskuksen ennakoitua suuremmista tuloista.

1990 II lisämenoarvio	130 700 000
1990 tuloarvio	34 155 000
1989 tilinpäätös	68 556 463
1988 tilinpäätös	33 777 768

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

92. *Raha-automaattiyhdistyksen tuotto*
Momentilta vähennetään 23 660 442 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu lukuryhmän 33.92—95 selvitysosassa mainituista syistä.

1990 II lisämenoarvio	—23 660 442
1990 tuloarvio	781 500 000
1989 tilinpäätös	673 200 613
1988 tilinpäätös	519 269 939

98. *Valtionapujen palautukset*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
400 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu ennakoitua suuremmista valtionapujen palautuksista.

1990 II lisämenoarvio	400 000 000
1990 tuloarvio	200 000 000
1989 tilinpäätös	565 397 571
1988 tilinpäätös	491 519 371

34. Työministeriön hallinnonala

70. *Palkkaturvamaksujen palautukset*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
40 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	40 000 000
1990 tuloarvio	119 000 000
1989 tilinpäätös	189 688 294
1988 tilinpäätös	93 602 769

Osasto 13

KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET

01. Korkotulot

07. Korot talletuksista
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
550 000 000 mk.

Selvitysosa: Valtion kassareservien määrä
on ollut arvioitua suurempi, minkä lisäksi
valtio on sijoittanut entistä suuremman osan
reserveistään korkeampituottoisiin kohteisiin.

1990 II lisämenoarvio	550 000 000
1990 tuloarvio	1 200 000 000
1989 tilinpäätös	1 484 479 120
1988 tilinpäätös	1 024 106 578

Osasto 14

LIIKETOIMINTAA HARJOITTAVAT VALTION VIRASTOT
JA LAITOKSET

02. Ilmailuhallinto

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on
ilmailuhallinnon käyttötalouden rahoitus-
katteeksi merkitty 127 829 000 mk. Kun
pääluokan 31 kohdalla käyttömenoihin
myönnetään lisäystä 2 000 000 mk, vähenee
käyttötalouden rahoituskate 2 000 000 mk ja
on 125 829 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	125 829 000
1990 tuloarvio	127 829 000
1989 tilinpäätös	84 808 997

21. Vammaskosken tehdas

01. Vammaskosken tehtaan käyttötulot
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
22 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	22 000 000
1990 tuloarvio	115 000 000
1989 tilinpäätös	100 957 617
1988 tilinpäätös	104 831 127

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa
Vammaskosken tehtaan käyttötalouden ra-

hoituskatteeksi on merkitty 10 000 000 mk.
Kun käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän
lisäystä 22 000 000 mk ja käyttömenoihin
pääluokan 27 kohdalla myönnetään lisäystä
22 000 000 mk, jää käyttötalouden rahoitus-
kate ennalleen ja on 10 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	10 000 000
1990 tuloarvio	10 000 000
1989 tilinpäätös	4 304 847
1988 tilinpäätös	16 983 331

45. Metsähallituksen metsät

01. *Metsähallituksen metsien käyttötulot*
Momentin tuloarviota vähennetään
103 000 000 mk.

Selvitysosa: Puutavaran myynnin arvioi-
daan alenevan noin 0,4 milj. m³ eli 9 pro-
sentilla kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa
arvioituun verrattuna puutavaran heikenty-
neen kysynnän johdosta.

1990 II lisämenoarvio	—103 000 000
1990 tuloarvio	1 244 000 000
1989 tilinpäätös.....	1 192 126 809
1988 tilinpäätös.....	1 100 296 400

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa
metsähallituksen metsien käyttötalouden ra-
hoituskatteeksi on merkitty 206 867 000 mk.
Kun käyttötuloja nyt arvioidaan kertyvän
103 000 000 mk vähemmän ja käyttömenoista
pääluokan 30 kohdalla vähennetään
15 000 000 mk, vähenee käyttötalouden ra-
hoituskate 88 000 000 mk ja on 118 867 000
mk.

1990 II lisämenoarvio	118 867 000
1990 tuloarvio.....	206 867 000
1989 tilinpäätös	160 755 719
1988 tilinpäätös	174 610 228

MENOT

Pääluokka 22

EDUSKUNTA

02. Eduskunnan kanslia

13. <i>Korjaukset</i> (siirtomääräraha)	1990 II lisämenoarvio	1 100 000
Momentille myönnetään lisäystä 1 100 000 mk.	1990 menoarvio.....	1 600 000
	1989 tilinpäätös.....	1 340 000
	1988 tilinpäätös.....	800 000

Pääluokka 23

VALTIONEUVOSTO

01. Valtioneuvosto

21. <i>Ministeriöiden käyttövarat</i>	1990 II lisämenoarvio.....	700 000
Momentille myönnetään lisäystä 700 000 mk.	1990 menoarvio.....	6 000 000
	1989 tilinpäätös.....	5 408 451
	1988 tilinpäätös.....	4 915 517

99. Valtioneuvoston muut menot

23. <i>Risto Rytin muistomerkki</i> (siirtomääräraha 2 v)	aiheutuvien menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös Risto Rytin muistomerkkitoimikunnan menoihin.	
Momentille myönnetään 400 000 mk. Määrärahaa saa käyttää muistomerkin aikaansaamiseksi järjestettävästä yleisestä kilpailusta	1990 II lisämenoarvio	400 000

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 24 500 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	24 500 000
1990 I lisämenoarvio	534 000
1990 menoarvio	378 005 000
1989 tilinpäätös	371 337 317
1988 tilinpäätös	341 571 560

22. *Kansainvälinen tiedotustoiminta* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 500 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Helsinki Summit-huippukokouksen lehdistöjärjestelyistä.

1990 II lisämenoarvio	3 500 000
1990 menoarvio	18 000 000
1989 tilinpäätös	17 000 000
1988 tilinpäätös	14 570 000

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 17 500 000 mk. Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta saa käyttää 21 000 000 mk kalusto- ja laitehankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä rakennusten käyttömenojen kasvusta, virkistysmajan vuokraamisesta, toimitalahankintoihin liittyvistä turvajärjestelyistä sekä Lähi-Idän kriisin aiheuttamista lisäantyneistä toimintamenoista.

1990 II lisämenoarvio	17 500 000
1990 I lisämenoarvio	11 000 000
1990 menoarvio	210 583 000
1989 tilinpäätös	194 018 672
1988 tilinpäätös	156 659 301

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Moskovan suurlähetystön henkilökunnan asuntojen peruskorjauksesta sekä Suomen YK-edustustolle hankitun virka-asunnon peruskorjauksesta ja siihen liittyvistä turvajärjestelyistä.

1990 II lisämenoarvio	10 000 000
1990 menoarvio	23 000 000
1989 tilinpäätös	18 600 000
1988 tilinpäätös	9 600 000

87. *Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 50 500 000 mk. Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 1990 saa tehdä kiinteistöjen ja huoneistojen hankkimista koskevia sopimuksia enintään 93 000 000 markan arvosta siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuonna 1990 29 000 000 mk, vuonna 1991 15 000 000 mk, vuonna 1992 25 000 000 mk ja vuonna 1993 24 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahasta on tarkoitus käyttää 26 500 000 mk lähinnä Washingtonin suurlähetystön kanslian rakentamiseen tarvittavan kiinteistön hankintaan. Kanslian rakentamisen vaatimat määrarahat on tarkoitus sisällyttää vuoden 1992 tulo- ja menoarvioon.

New Yorkissa on tarkoitus hankkia siellä toimiville edustustoille yhteiset kansliatilat yhteispohjoismaisena hankkeena. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat noin 218 milj. mk, mistä Suomen osuus noin 73 milj. mk. Hankkeen sopimuskentekovaiheessa joudutaan maksamaan osa kauppahinnasta, noin 24 milj. mk ja loppuosa hankkeen valmistuessa, minkä johdosta momentin sopimuskentekovaltuutta on lisätty.

1990 II lisämenoarvio	50 500 000
1990 I lisämenoarvio	25 000 000
1990 menoarvio	32 000 000
1989 tilinpäätös	72 400 000
1988 tilinpäätös	42 000 000

88. *Osakkeiden hankinta ETYK:n seurantakokouksen tilatarpeita varten* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään 70 000 000 mk. Määrärahaa saa käyttää Helsingissä vuonna 1992 pidettävän ETYK:n seurantakokouksen käyttöä varten hankittavien tilojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankintamenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Vuonna 1992 Helsingissä pidettävä ETYK:n seurantakokous on päätetty pitää Katajanokalla sijaitsevassa Helsingin kaupungin omistamassa makasiinissa K7. Makasiinin omistamista, rakentamista ja tontin vuokraamista varten perustetaan kiinteistöosakeyhtiö valtion ja Oy Alko Ab:n kesken. Kiinteistöyhtiö ostaa makasiinin ja vuokraa tontin kaupungilta. Arctia Oy vastaa makasiinin saneerauksen toteuttamisesta sekä kiinteistön käytöstä ja hoidosta seurantakokouksen aikana.

Hankkeen rahoitus on tarkoitus toteuttaa

siten, että valtion rahoitusosuus on 70 000 000 mk ja Oy Alko Ab:n loput eli arviolta 140 000 000 mk. Kiinteistöyhtiöstä tulee Oy Alko Ab:n konserniyhtiö. Oy Alko Ab:n osuus rahoitetaan siten, että Oy Alko Ab:n käyttörahastoon siirretään 140 000 000 mk vuoden 1990 vuosivoitosta. Yhtiön osakepääomasta valtio merkitsee noin yhden kolmasosan ja Oy Alko Ab noin kaksi kolmasosaa.

1990 II lisämenoarvio 70 000 000

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. *Kansainvälisten järjestöjen kautta ohjattava kehitysapu* (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Suomi saa sitoutua osallistumaan kansainvälisen maatalouden kehittämisrahaston (IFAD) 3. lisärahoitukseen vuosina 1990—1992 enintään 37 000 000 markalla. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Suomi saa sitoutua osallistumaan Latiinalaisen Amerikan kehityspankin (IDB) lisärahoitukseen vuosina 1990—1993 enintään 86 000 000 markalla, josta maksettavan pääoman osuus olisi 4 800 000 mk ja loput vaadittaessa maksettavaa takuupääomaa. Osakkeiden nimellisarvo on sidottu US-dollarin vuoden 1959 kurssiin ja pääomankoro-

tukseen sisältyy arvonsäilytysvelvoite. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Suomi saa sitoutua osallistumaan EFTA:n Jugoslavia-rahastoon vuosina 1990—1994 enintään 55 000 000 markan osuudella, josta vuotuinen maksuosuus on 11 000 000 mk. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

Selvitysosa: Suomen käteisosuus IDB:n lisärahoitukseen on tarkoitus maksaa kerta-suorituksena Suomen Pankkiin talletettavana velkakirjana.

1990 menoarvio 1 305 000 000
1989 tilinpäätös 1 010 274 257
1988 tilinpäätös 825 986 562

40. Teollinen kehitysyhteistyö

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös muista osakejärjestelyistä aiheutuvien osakehankintamenojen maksamiseen. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

Selvitysosa: Momentin nimike on muutettu. Määrärahasta, joka on tarkoitettu ensisijaisesti Teollisen Kehitysyhteistyön Rahasto Oy:n uusien osakkeiden merkitsemisestä val-

tiolle aiheutuvien menojen maksamiseen, on tarkoitus käyttää 3 920 000 mk Teollistamisrahasto Oy:n omistamien Teollisen Kehitysyhteistyön Rahasto Oy:n osakkeiden ostamiseen valtiolle nimellisarvoon eli 1 000 mk kappaleelta.

1990 menoarvio 37 000 000
1989 tilinpäätös 43 200 000
1988 tilinpäätös 43 000 000

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Oikeusministeriö

29. *Muut kulutusmenot*
Momentille myönnetään lisäystä 3 400 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	3 400 000
1990 menoarvio	14 000 000
1989 tilinpäätös	14 037 698
1988 tilinpäätös	10 921 989

70. *Kaluston hankinta*

Momentille myönnetään 2 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	2 000 000
1988 tilinpäätös.....	419 812

25. Lääninoikeudet

29. *Muut kulutusmenot*
Momentille myönnetään lisäystä 500 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lääninoikeuksien atk-menoista.

1990 II lisämenoarvio	500 000
1990 menoarvio.....	8 800 000
1989 tilinpäätös.....	1 598 875

30. Alioikeudet

01. *Palkkaukset (arviomääräraha)*
Momentille myönnetään lisäystä 14 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäyksessä on otettu huomioon mm. 2 000 000 mk kausiapulaisten palkkauksiin kiinteistötietojärjestelmän käyttöönotossa tarpeellista lisähenkilöstöä varten.

1990 II lisämenoarvio	14 000 000
1990 menoarvio	265 029 000
1989 tilinpäätös	257 368 525
1988 tilinpäätös	234 301 241

45. Eräät oikeudenhoitomenot

50. *Maksuton oikeudenkäynti (arviomääräraha)*
Momentille myönnetään lisäystä 8 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	8 000 000
1990 menoarvio	70 000 000
1989 tilinpäätös	67 976 847
1988 tilinpäätös	61 768 370

50. Vankeinhoitolaitos

23. *Työtoiminta (arviomääräraha)*
Momentille myönnetään lisäystä 6 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	6 000 000
1990 menoarvio	68 000 000
1989 tilinpäätös	70 539 111
1988 tilinpäätös	68 605 015

51. *Valtionapu muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen*

Momentille myönnetään lisäystä 50 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Kriminaalihuoltoyhdistyksen osuudesta laitoksista vapautuvien tukemiseksi perustettavan säätiön kustannuksiin.

1990 II lisämenoarvio	50 000
1990 menoarvio	17 771 000
1989 tilinpäätös	16 508 000
1988 tilinpäätös	14 935 000

74. *Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha)*

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Turun keskusvankilan keittiön ja ruokalan perusparannuksen hyötയാ is on 354 m² ja

kustannusarvio 3 000 000 mk eli 8 475 mk/m². Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

Selvitysosa:

9. Turun keskusvankilan, Turun lääninvankilan ja vankimielisairaalan toiminnot siirretään suunnitelmien mukaan Kakolanmäeltä muualle Turun kaupunkiin tai sen lähiympäristöön. Tämän johdosta keskusvankilan keittiötä ja ruokalaa varten ei rakenneta lisärakennusta, vaan nykyiset tilat peruskorjataan. Hankkeeseen on aikaisemmin myönnetty 3 000 000 mk.

1990 menoarvio	37 650 000
1989 tilinpäätös	61 600 000
1988 tilinpäätös	49 400 000

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sisäasiainministeriö

01. *Palkkaukset (arviomääräraha)*

Ulkomaalaiskeskuksen tehtäviin voidaan valtion virastoista ja laitoksista asianomaisen henkilön suostumuksella ottaa lisähenkilökuntaa ruuhkien purkamista varten yhteensä enintään 10 henkilöä. Määrärahaa saa käyttää henkilökohtaisten lisäpalkkioiden maksamiseen näille henkilöille.

Peruspalkkaisten virkamiesten palkkauksiin myönnettyä määrärahaa saa käyttää kahdeksan viran perustamiseksi 1.12.1990 lukien ulkomaalaistehtäviä varten. Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisäystä.

Selvitysosa: Henkilöstön määrän lisäys on siirtoa momentilta 26.75.01.

1990 menoarvio	39 437 000
1989 tilinpäätös	37 619 567
1988 tilinpäätös	33 198 953

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille myönnetään lisäystä 2 390 000 mk.

Selvitysosa: Lisäyksestä on tarkoitettu 2 090 000 mk ulkomaalaiskeskuksen menoja ja 300 000 mk ministeriön atk-menoja varten.

1990 II lisämenoarvio	2 390 000
1990 menoarvio	7 766 000
1989 tilinpäätös	5 681 214
1988 tilinpäätös	3 111 163

70. *Kaluston hankinta*

Momentille myönnetään lisäystä 8 750 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys on tarkoitettu atk-järjestelmän ja puhelinlaitteiston uusintaan sekä kopiokoneen hankintaan ulkomaalaiskeskukseen.

1990 II lisämenoarvio	8 750 000
1990 menoarvio	2 060 000
1989 tilinpäätös	5 200 000
1988 tilinpäätös	500 000

05. Lääninhallitukset

29. <i>Muut kulutusmenot</i>	1990 II lisämenoarvio	1 000 000
Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 mk.	1990 menoarvio	26 300 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu postimaksuista ja lääninneuvottelukuntien menojen lisääntymisestä.	1989 tilinpäätös	27 936 284
	1988 tilinpäätös	23 428 580

07. Rekisteritoimistot

01. <i>Palkkaukset</i> (arviomääräraha)	1990 II lisämenoarvio	200 000
Peruspalkkaisten virkamiesten palkkauksiin myönnettyä määrärahaa saa käyttää yhden viran perustamiseksi 1.12.1990 lukien toimistotehtäviä varten. Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisäystä.	1990 menoarvio	7 750 000
<i>Selvitysosa:</i> Henkilöstön määrän lisäys aiheutuu siirrosta momentilta 28.80.02.	1989 tilinpäätös	5 355 349
	1988 tilinpäätös	2 958 619
1990 menoarvio	58 023 000	
1989 tilinpäätös	56 821 551	
1988 tilinpäätös	52 188 808	
27. <i>Tietojen koneellinen käsittely</i>		
Momentille myönnetään lisäystä 200 000 mk.		
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu Ahvenanmaan rekisteritoimiston atk-linjayhteyksistä.		
	29. <i>Muut kulutusmenot</i>	
	Momentille myönnetään lisäystä 300 000 mk.	
	<i>Selvitysosa:</i> Lisäys on tarkoitettu toimistomenoihin.	
	1990 II lisämenoarvio	300 000
	1990 menoarvio	4 190 000
	1989 tilinpäätös	4 578 934
	1988 tilinpäätös	3 556 679

75. Poliisitoimi

01. <i>Palkkaukset</i> (arviomääräraha)	tamisen johdosta samasta ajankohdasta lukien toimistotehtävistä.
Momentille myönnetään lisäystä 66 428 000 mk.	<i>Selvitysosa:</i> Lisäyksessä on otettu huomioon mm. 5 000 000 mk haittatyölisinä ja 1 000 000 mk tulkkien palkkioina.
Peruspalkkaisten virkamiesten palkkauksiin myönnettyä määrärahaa jää käyttämättä kahdeksan viran lakkauttamisen johdosta 1.12.1990 lukien paikallispoliisin toimistotehtävistä. Vastaavasti momentilla 26.01.01 perustetaan kahdeksan virkaa.	1990 II lisämenoarvio
Peruspalkkaisten virkamiesten palkkauksiin myönnettyä määrärahaa saa käyttää kahden viran perustamiseksi 1.12.1990 lukien keskusrikospoliisin kielenkääntötehtäviä varten edellyttäen, että peruspalkkaisten virkamiesten palkkauksiin myönnettyä määrärahaa jää käyttämättä kahden viran lakkaut-	1990 menoarvio
	1989 tilinpäätös
	1988 tilinpäätös
	10. <i>Kiinteistöjen käyttö</i> (arviomääräraha)
	Momentille myönnetään lisäystä 4 000 000 mk.
	<i>Selvitysosa:</i> Lisäys on tarkoitettu Helsingin poliisilaitoksen Pieni-Roobertinkatu 1—3:ssa

sijaitsevan, Helsingin kaupungin omistaman poliisiasemakiinteistön saneerauskustannusten maksamiseen. Valtion osuus saaneerauksen kustannusarviosta on 12 300 000 mk, josta 4 000 000 mk ajoittuu vuodelle 1990 ja 8 300 000 mk vuodelle 1991.

1990 II lisämenoarvio	4 000 000
1990 menoarvio	83 000 000
1989 tilinpäätös	79 266 680
1988 tilinpäätös	77 851 894

25. *Ajoneuvojen käyttö ja kunnossapito (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	300 000
1990 menoarvio	36 250 000
1989 tilinpäätös	35 629 781
1988 tilinpäätös	34 113 868

26. *Poliisitoimen erityismenot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 6 900 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu oikeuslääketieteellisistä tutkimuksista.

1990 II lisämenoarvio	6 900 000
1990 menoarvio	52 460 000
1989 tilinpäätös	58 246 819
1988 tilinpäätös	56 358 317

29. *Muut kulutusmenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 400 000 mk. Määrärahasta saa käyttää 64 000 mk vuoteen 1989 kohdistuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä postimaksuista sekä Helsinki Summit-huippukokouksen turvajärjestelyistä.

1990 II lisämenoarvio	1 400 000
1990 menoarvio	107 420 000
1989 tilinpäätös	94 223 089
1988 tilinpäätös	84 680 224

71. *Ajoneuvojen hankinta (siirtomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 6 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kolmen erikoisrakenteisen auton hankkimisesta.

1990 II lisämenoarvio	6 000 000
1990 menoarvio	25 000 000
1989 tilinpäätös	24 200 000
1988 tilinpäätös	23 620 000

80. Pelastushallinto

21. *Eräät pelastushallinnon menot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 500 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ilma-alusten käytöstä metsäpalojen tähtystystoimintaan sekä lentopelastuspalveluun.

1990 II lisämenoarvio	1 500 000
1990 menoarvio	2 600 000
1989 tilinpäätös	4 702 214
1988 tilinpäätös	3 454 569

32. *Valtionosuus kunnan muun palo- ja pelastustoimen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 63 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuoden 1988 osasuorituksista ja sitä aikaisempien vuosien loppuerien maksuista.

1990 II lisämenoarvio	63 000 000
1990 menoarvio	57 000 000
1989 tilinpäätös	77 240 000
1988 tilinpäätös	238 120 000

34. *Väestönsuojelulain mukaiset korvaukset* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vapaaehtoisten järjestöjen palkkausmenoista.

1990 II lisämenoarvio	40 000
1990 menoarvio	2 860 000
1989 tilinpäätös	2 690 000
1988 tilinpäätös	2 650 000

90. Rajavartiolaitos

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 20 300 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	20 300 000
1990 menoarvio	473 658 000
1989 tilinpäätös	468 337 707
1988 tilinpäätös	440 760 514

70. *Kaluston hankinta* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 900 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu indeksien ja valuuttakurssien muutoksista.

1990 II lisämenoarvio	2 900 000
1990 I lisämenoarvio	20 000 000
1990 menoarvio	82 900 000
1989 tilinpäätös	80 947 026
1988 tilinpäätös	88 599 595

97. Avustukset kunnille

31. *Kuntien yleiset valtionosuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 8 100 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuoden 1989 hintatason tarkistuksista, mikä aiheuttaa 2 markan lisäyksen keskimääräiseen asukasta kohti laskettuun markkamäärään. Lopullinen keskimääräinen asukasta kohti laskettu markkamäärä vuodelle 1989 on 122,40 mk.

1990 II lisämenoarvio	8 100 000
1990 menoarvio	616 000 000
1989 tilinpäätös	573 319 848

33. *Kuntien verotulojen täydennys* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 14 047 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kuntien veroäyrimäärien hajonnan ennakoitua suuremmasta kasvusta.

1990 II lisämenoarvio	14 047 000
1990 menoarvio	400 000 000
1989 tilinpäätös	382 277 000

99. Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut menot

25. *Tutkimus- ja kehittämistoiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten,

että määrärahaa saa käyttää myös enintään yhden henkilön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen julkisen hallinnon tie-

tohallinnon neuvottelukunnan tehtäviä var-	1990 menoarvio.....	1 300 000
ten. Momentille ei edellä olevan johdosta	1989 tilinpäätös.....	905 002
myönnetä lisäystä.	1988 tilinpäätös.....	820 000

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustusministeriö

29. Muut kulutusmenot	1990 II lisämenoarvio	350 000
Momentille myönnetään lisäystä 350 000 mk.	1990 menoarvio.....	9 200 000
	1989 tilinpäätös.....	5 375 377
	1988 tilinpäätös.....	3 477 598

12. Puolustusvoimien palkkaus- ja muut menot

29. Muut kulutusmenot	1990 II lisämenoarvio.....	—2 600 000
Momentilta vähennetään 2 600 000 mk.	1990 menoarvio.....	142 400 000
	1989 tilinpäätös.....	129 164 171
	1988 tilinpäätös.....	97 449 940

14. Asevelvollisten ylläpitomenot

02. Päivärahat ja reserviläispalkat (arvio- määräraha)	21. Muonitus (arviomääräraha)
Momentilta vähennetään 21 000 000 mk.	Momentilta vähennetään 6 000 000 mk.
1990 II lisämenoarvio..... —21 000 000	1990 II lisämenoarvio..... —6 000 000
1990 I lisämenoarvio..... —10 000 000	1990 menoarvio..... 196 307 000
1990 menoarvio..... 238 905 000	1989 tilinpäätös..... 195 480 966
1989 tilinpäätös..... 189 284 240	1988 tilinpäätös..... 198 818 412
1988 tilinpäätös..... 205 242 546	

25. Puolustusmateriaalin hankinta- ja käyttömenot

16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirto- määräraha)	Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää aikaisemmin myönnettyjen tilausvaltuuksien nojalla tehtyi- hin hankintasopimuksiin liittyvistä indeksien,
Momentille myönnetään lisäystä 36 000 000 mk.	

valuuttakurssien ja liikevaihtoveron muutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen enintään 88 000 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että vuoden 1990 aikana saa tehdä puolustusmateriaalin, kaluston ja välineiden hankkimiseksi sopimuksia momentilla mainitun kuuden sijasta seitsemän uuden tilausvaltuuden mukaisesti yhteensä enintään 2 712 000 000 markan arvosta seuraavin muutoksien:

- Vuoden 1990 aikana saa tehdä myös ilmavoimien harjoituskoneiden täydentämiseksi ja hankittavien koneiden varustamiseksi tilaussopimuksia siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 350 000 000 markan arvosta. Valtuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 1990 loppuun mennessä 25 000 000 mk, vuoden 1991 loppuun mennessä 85 000 000 mk, vuoden 1992 loppuun mennessä 211 000 000 mk ja vuoden 1993 loppuun mennessä 350 000 000 mk.

- Perustelujen kohdan a) valtuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 1990 loppuun mennessä 92 000 000 mk, vuoden 1991 loppuun mennessä 190 000 000 mk, vuoden 1992 loppuun mennessä 308 000 000 mk, vuoden 1993 loppuun mennessä 428 000 000 mk ja vuoden 1994 loppuun mennessä 552 000 000 mk.

- Perustelujen kohdan b) valtuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 1990 loppuun mennessä 70 000 000 mk, vuoden 1991 loppuun mennessä 171 000 000 mk, vuoden 1992 loppuun mennessä 286 000 000 mk, vuoden 1993 loppuun mennessä 406 000 000 mk ja vuoden 1994 loppuun mennessä 563 000 000 mk.

- Perustelujen kohdan d) valtuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 1990 loppuun mennessä 15 000 000 mk, vuoden 1991 loppuun mennessä 34 000 000 mk, vuoden 1992 loppuun mennessä 68 000 000 mk, vuoden 1993 loppuun mennessä 109 000 000 mk ja vuoden 1994 loppuun mennessä 150 000 000 mk.

Uusista tilausvaltuuksista saa aiheutua valtiolle menoja vuonna 1990 enintään 308 000 000 mk, mikä on otettu huomioon momentin määrärahasssa.

Lisäksi momentin perusteluissa mainituista aikaisemmista tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamista varten varatusta 1 870 000 000 markan määrärahassta vähennetään 5 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu indeksien ja valuuttakurssien muutoksista.

Tilausvaltuuksien käytöstä aiheutuvat menot vuosina 1991—1994, milj. mk

	1991	1992	1993	1994
Aiemmin myönnetty tilausvaltuudet yhteensä	1 664	1 049	758	
Vuonna 1990 myönnetty valtuudet yhteensä	517	688	661	538
Yhteensä	2 181	1 737	1 419	538

Ilmavoimien harjoituskoneiden määrä on vaurioiden johdosta pienentynyt. Täydennys-hankinnalla pyritään turvaamaan edellytykset koulutuslentotoiminnan jatkumiselle seuraavalle vuosikymmenelle saakka pääpiirteissään nykyisellä tasolla. Hankinnan tämän vuoden maksuja vastaavasti vähennetään tässä lisämenoarviossa eri momenteilla yhteensä 25 000 000 markalla.

1990 II lisämenoarvio.....	36 000 000
1990 I lisämenoarvio.....	—50 000 000
1990 menoarvio.....	2 380 000 000
1989 tilinpäätös.....	2 113 400 000
1988 tilinpäätös.....	2 000 500 000

24. Varustuksen käyttö ja kunnossapito (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu polttoainehankinnoista sekä vaurioituneiden suihkuharjoituskoneiden korjauksen aloittamisesta ilmavoimien koulutuslentotoiminnan pysyttämiseksi viime vuosien tasolla.

1990 II lisämenoarvio.....	30 000 000
1990 menoarvio.....	1 180 000 000
1989 tilinpäätös.....	1 099 160 000
1988 tilinpäätös.....	1 019 100 000

27. Kiinteistömenot

74. *Uudisrakennukset ja peruskorjaukset* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 6 000 000 mk. Lisämäärärahaa saa käyttää liittymämaksun suorittamiseen Sodankylän varuskunnan liittämiseksi kunnan kaukolämpöverkoston.

1990 II lisämenoarvio	6 000 000
1990 menoarvio	93 500 000
1989 tilinpäätös	99 300 000
1988 tilinpäätös	125 750 000

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta

22. *Suomalaisten valvontajoukkojen hallinto- ja varustamismenot* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 000 000 mk. Lisämäärärahaa saa käyttää Namibia-operaatiossa puolustusvoimilta lainatun materiaalin korjaus- ja kunnostusmenoista sekä Suomen osallistumista YK:n rauhanturvaa-

mistoimintaan käsittelevän historiajulkaisun toimittamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

1990 II lisämenoarvio	7 000 000
1990 I lisämenoarvio	21 500 000
1989 tilinpäätös	102 370 000
1988 tilinpäätös	31 660 000

91. Vammaskosken tehdas

21. *Vammaskosken tehtaan käyttömenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 22 000 000 mk. Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää keskimäärin enintään 342 henkilön palkkausmenojen maksamiseen.

1990 II lisämenoarvio	22 000 000
1990 menoarvio	105 000 000
1989 tilinpäätös	96 652 769
1988 tilinpäätös	87 847 796

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentilta vähennetään 2 400 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	—2 400 000
1990 menoarvio	22 900 000
1989 tilinpäätös	5 000 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

03. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

70. *Kaluston hankinta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 420 000 mk.

Selvitysoasa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu puhelinyhteyksien järjestämisestä tutki-

muskeskuksen uusissa toimitiloissa Hämeen-
tie 3—5:ssä.

1990 II lisämenoarvio	420 000
1990 menoarvio	1 660 000

05. Valtiokonttori.

23. *Työterveyshuollon kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 20 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu lähinnä työterveyshuollon uudelleenjärjestelyjen yhteydessä entisiltä vastuuvirastoilta palautuneista määrärahoista.

1990 II lisämenoarvio.....	—20 000 000
1990 menoarvio.....	84 000 000
1989 tilinpäätös.....	72 000 000
1988 tilinpäätös.....	56 700 000

07. Eläkkeet

05. *Vakinaiset eläkkeet sekä perhe-eläkkeet ja hautausavut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 136 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu yksilöllisten varhaiseläkkeiden arvioitua suuremmasta lukumäärän kasvusta sekä siitä, että perhe-eläkeuudistus toteutettiin lesken perhe-eläkkeen eläkesovituksen osalta hallituksen esityksestä poiketen.

1990 II lisämenoarvio.....	136 000 000
1990 menoarvio.....	8 277 458 000
1989 tilinpäätös.....	5 366 583 547
1988 tilinpäätös.....	4 814 647 364

07. *Muut eläkemenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 37 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu siitä, että Telenokia Oy:lle ja Vapo Oy:lle korvattava, jo maksussa olevien eläkkeiden aiheuttama lisärasitus maksetaan vuoden 1990 lopulla kertasuorituksena.

1990 II lisämenoarvio.....	37 000 000
1990 menoarvio.....	112 300 000
1989 tilinpäätös.....	80 080 581
1988 tilinpäätös.....	71 930 675

18. Verohallinto

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 54 100 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	54 100 000
1990 menoarvio.....	811 080 000
1989 tilinpäätös.....	787 242 462
1988 tilinpäätös.....	734 277 762

29. *Muut kulutusmenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 600 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu konsulttipalveluiden hankkimisesta verohallinnon ajankohtaisten tietohallinnon ongelmien selvittämiseksi.

1990 II lisämenoarvio.....	6 600 000
1990 menoarvio.....	255 357 000
1989 tilinpäätös.....	267 000 000
1988 tilinpäätös.....	227 115 247

70. *Kaluston hankinta* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 100 000 mk. Lisäksi vuonna 1990 saa tehdä attelaitteiden tilauspimuksia verovirastoissa ja lääninverovirastoissa siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja vuonna 1991 enintään 9 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahasta käytetään 3 300 000 mk VAX 4000 laitteiden hankintaan päätteineen erityisesti Uudenmaan, Turun ja Hämeen lääninverovirastoissa sekä verohallituksessa ja 3 800 000 mk tietokantojen levytilan lisähankintaan yleensä lääninve-

rovirastoissa. Tilausvaltuudella aikaistetaan viiden veroviraston VAX 4000 laitteiden hankintaa päätteineen ja muitakin vuodelle 1991 suunniteltuja laiteinvestointeja erityisesti lääninverovirastoissa.	1990 II lisämenoarvio	7 100 000
	1990 menoarvio	46 900 000
	1989 tilinpäätös	50 000 000
	1988 tilinpäätös	30 750 000

37. Eräät hinnanerokorvaukset

40. <i>Jalostettujen elintarviketeollisuustuotteiden raaka-aineiden hinnanerokorvaukset</i> (arviomääräraha)	nan välisen eron kasvusta yli 40 prosentilla sekä näitä tuotteita sisältävien jalosteiden viennin kasvusta.
Momentille myönnetään lisäystä 80 000 000 mk.	1990 II lisämenoarvio..... 80 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu pääasiassa maitotaloustuotteiden kotimarkkinahinnan ja maailmanmarkkinahin-	1990 menoarvio..... 390 000 000
	1989 tilinpäätös..... 413 117 124
	1988 tilinpäätös..... 809 434 604

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. <i>Verotaloudellinen tasoint</i> (arviomääräraha)	lisäennakoiden arvioitua suuremmasta määrästä.
Momentille myönnetään lisäystä 27 900 000 mk.	1990 II lisämenoarvio..... 27 900 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuosien 1989 ja 1990 tasointusta koskevien	1990 menoarvio..... 472 100 000
	1989 tilinpäätös..... 439 000 000
	1988 tilinpäätös..... 440 000 000

40. Tullilaitos

21. <i>Toimintamenot</i>	1990 II lisämenoarvio	5 300 000
Momentille myönnetään lisäystä 5 300 000 mk.	1990 menoarvio	394 070 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisäys on tarkoitettu lähinnä palkkausmenoihin.	1989 tilinpäätös	361 631 598
	1988 tilinpäätös	328 454 463

52. Tilastokeskus

29. <i>Muut kulutusmenot</i>	1990 II lisämenoarvio	2 000 000
Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 mk.	1990 menoarvio	29 700 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu postimaksuista ja julkaisujen kuljetusmaksuista.	1989 tilinpäätös	29 597 064
	1988 tilinpäätös	24 380 895

64. Eräät valtion kiinteistömenot**70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha)**

Momentille myönnetään lisäystä 700 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu eräiden Itä-Pasilan virastotilojen ja Pasilan rautatieaseman pysäköintitilojen rahastusautomaattikka- ja valvontalaitteiston hankinnasta sekä kiireellisistä pienehköistä puhelinvaihdhankinnoista. Momentilta 28.64.75 vähennetään 700 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	700 000
1990 menoarvio	17 590 000
1989 tilinpäätös	11 700 000
1988 tilinpäätös	7 365 000

75. Perusparannukset (siirtomääräraha)

Momentilta vähennetään 700 000 mk.

Selvitysosa: Vähennystä vastaava lisäys on huomioitu momentilla 28.64.70.

1990 II lisämenoarvio	— 700 000
1990 menoarvio	93 000 000
1989 tilinpäätös	88 500 000
1988 tilinpäätös	87 000 000

82. Postipankki Oy

Selvitysosa: Luvun nimike on muutettu.

43. Luottotappiokorvaus Postipankki Oy:lle (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 11 000 000 mk. Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös Postipankki Oy:n investointirahastosta annetun lain (973/87) 13 §:ssä tarkoitettuja valtion investointirahastosta rahaston vastuulla myönnettyistä lainoista aiheutuneita luottotappioita koskevien ennakkokorvausten maksamiseen.

Selvitysosa: Perustelujen muutos mahdollistaa luottotappioita koskevien ennakkokorvausten maksamisen silloin, kun tällainen menettely korvattavien lainojen lainaehtojen mukaiset korot ja viivästyskorot huomioon ottaen johtaa valtion kannalta edullisempaan lopputulokseen.

1990 II lisämenoarvio	11 000 000
1990 menoarvio	3 000 000
1989 tilinpäätös	6 044 668

83. Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki ja Kansainvälinen valuuttarahasto

Selvitysosa: Luvun nimike on muutettu.

67. Suomen osuus Kansainvälisen valuuttarahaston jäsenosuuksien korottamisesta

Suomen jäsenosuutta Kansainvälisessä valuuttarahastossa korotetaan 574,9 miljoonasta erityisestä nosto-oikeudesta 861,8 miljoonaan erityiseen nosto-oikeuteen ja valtioneuvosto oikeutetaan ulottamaan Suomen Pan- kille antamansa Suomen jäsenosuuden käyttöoikeuden sekä sitä koskevan vahingonkorvaussitoumuksen koskemaan 861,8 miljoonaan erityiseen nosto-oikeuteen korotettavaa jäsenosuutta kokonaisuudessaan.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä määrärahaa.

Selvitysosa: Kansainvälisen valuuttarahaston hallintoneuvosto on hyväksynyt rahaston jäsenosuuksien yhdeksättä yleistarkistusta koskevan johtokunnan esityksen ja alistanut sen jäsenmaiden käsiteltäväksi. Tarkistuksen yhteydessä jäsenosuuksien kokonaismäärää on tarkoitus korottaa 50 prosentilla nykyisestä 90 miljardista erityisestä nosto-oikeudesta 135 miljardiin erityiseen nosto-oikeuteen edellyttäen, että kolme viidesosaa va-

luuttarahaston jäsenmaista, joilla on vähintään 85 prosenttia sen äänivallasta, hyväksyy rahaston sopimusartiklain muutoksen viimeistään 31.12.1991. Sopimusartikloja esitetään muutettaviksi siten, että jäsenmaalta voidaan toistaiseksi poistaa äänivalta, jos se ei täytä sille asetettuja velvollisuuksia. Tämän ehdon tultua täytetyksi korotus tulee voimaan sen jälkeen, kun rahasto on saanut ilmoituksen mailta, jotka yhteensä edustavat vähintään 85 prosenttia rahaston jäsenosuuksista, että nämä hyväksyvät korotuksen omalta osaltaan.

Vuonna 1969 valtio ja Suomen Pankki sopivat siitä, että valuuttarahaston jäsenosuus siirretään kokonaisuudessaan Suomen Pankin tileihin ja että pankki ottaa vastatakseen

jäsenosuuden käytöstä ja rahoittamisesta. Pankki on suorittanut tämän jälkeen jäsenosuuksien korotusten maksut, eikä rahaston jäsenosuudesta ole aiheutunut menoja valtiolle. Suomen Pankki on valmis jatkamaan tätä menettelyä ja suorittamaan valtion puolesta ehdotetun jäsenosuuden korotuksen 286,9 miljoonaa erityistä nosto-oikeutta vastaavan noin 1 477 miljoonaa markkaa. Suomen Pankki edellyttää tällöin, että valtio puolestaan ulottaa pankille antamansa jäsenosuuden käyttöoikeuden ja jäsenosuudesta mahdollisesti aiheutuviin tappioihin liittyvän vahingonkorvaussitoumuksen koskemaan korotettavaa jäsenosuutta kokonaisuudessaan.

1990 II lisämenoarvio —

85. Kansainväliset rahoitusyhteisöt

66. *Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000 mk.

Selvitysosa: Vuosina 1981—1986 annettuja, vaadittaessa maksettavia sitoumuksia

joudutaan lunastamaan arvioitua enemmän.

1990 II lisämenoarvio	20 000 000
1990 menoarvio	80 000 000
1989 tilinpäätös	112 496 710
1988 tilinpäätös	128 200 519

Pääluokka 29

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Opetusministeriö

29. *Muut kulutusmenot*
Momentille myönnetään lisäystä 150 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä postimaksuista.

1990 II lisämenoarvio	150 000
1990 menoarvio	12 050 000
1989 tilinpäätös	11 291 334
1988 tilinpäätös	4 631 935

06. Valtion audiovisuaalinen keskus

29. *Muut kulutusmenot*
Momentille myönnetään lisäystä 150 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä postimaksuista.

1990 II lisämenoarvio	150 000
1990 menoarvio	4 000 000
1989 tilinpäätös	3 283 545
1988 tilinpäätös	3 026 180

10. Korkeakoulut

01. *Palkkaukset (arviomääräraha)*
Momentille myönnetään lisäystä 63 780 000 mk.

Selvitysosa: Lisäyksestä 1 780 000 mk on siirtoa momentilta 29.10.21, mistä 500 000 mk Helsingin yliopiston ja 1 280 000 mk Sibelius-Akatemian luento- ja tuntiopetuspalkkioita varten.

1990 II lisämenoarvio	63 780 000
1990 menoarvio	2 141 054 000
1989 tilinpäätös	2 020 831 966
1988 tilinpäätös	1 792 416 408

21. *Muut opetus- ja tutkimusmenot, kaluston hankinta sekä kiinteistön käyttö (siirtomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 6 900 000 mk.

Selvitysosa: Lisäyksestä 1 000 000 mk on tarkoitettu Helsingin yliopistolle ilman epäpuhtauksien metsävaikutusten tutkimushankkeeseen Itä-Lapissa ja loput lähinnä aikaisemmin solmittujen vuokrasopimusten mukaisiin menoihin. Lisäksi lisäyksessä on otettu vähennyksenä huomioon 1 780 000 mk siirtona momentille 29.10.01.

1990 II lisämenoarvio	6 900 000
1990 menoarvio	991 250 000
1989 tilinpäätös	543 242 913
1988 tilinpäätös	470 256 954

28. *Maksullinen palvelutoiminta (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 90 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	90 000 000
1990 menoarvio	410 150 000
1989 tilinpäätös	493 633 459
1988 tilinpäätös	378 974 202

74. *Talonrakennukset (siirtomääräraha)*
Momentille myönnetään lisäystä 753 000 mk Jyväskylän yliopiston koe-eläintilojen ra-

kentamista varten. Hankkeen urakkasopimuksiin perustuva kustannusarvio on 6 100 000 mk.

Selvitysosa: Hanketta varten on aikaisemmin myönnetty 4 500 000 mk sekä osoitettu momentin 28.81.74 määrärahasta 1 600 000 mk. Myönnettyistä määrärahoista on peruuntunut 753 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	753 000
1990 menoarvio	163 000 000
1989 tilinpäätös	149 540 000
1988 tilinpäätös	134 580 000

87. *Kiinteistöjen hankinta (siirtomääräraha)*

Mikkelin kaupungin kanssa saadaan tehdä sopimus kiinteistöyhtiön perustamisesta tilojen hankkimiseksi Helsingin yliopiston maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskuksen sekä Helsingin kauppakorkeakoulun pienyrityskeskuksen käyttöön, mistä aiheutuu menoja valtiolle yhteensä 15 000 000 mk vuodesta 1993 alkaen. Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisäystä.

Selvitysosa: Toimitilojen hankkimiseksi Mikkelissä sijaitsevien Helsingin yliopiston maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskuksen sekä Helsingin kauppakorkeakoulun pienyrityskeskuksen käyttöön on tarkoitus perustaa valtion ja Mikkelin kaupungin omistama kiinteistöyhtiö. Mikkelin kaupunki luovuttaa yhtiölle apporttina omistamiaan rakennuksia, minkä lisäksi yhtiö rakennuttaa osakepääomalla ja lainarahoituksella uudisrakennuksen. Valtio lunastaa kiinteistöyhtiön osakkeita yhteensä 15 000 000 markan arvosta uudisrakennuksen valmistumista seuraavina kolmena vuotena, alkaen kuitenkin aikaisintaan vuonna 1993.

1990 menoarvio	16 100 000
1989 tilinpäätös	2 000 000
1988 tilinpäätös	3 440 000

11. Valtion harjoittelukoulut

29. <i>Muut kulutusmenot</i>	1990 II lisämenoarvio	680 000
Momentille myönnetään lisäystä 680 000 mk.	1990 menoarvio	12 700 000
	1989 tilinpäätös	12 028 206
<i>Selvitysosa:</i> Lisäys on tarkoitettu Jyväskylän normaalikoulun peruskorjauksen ajaksi tarvittavien väliaikaistilojen vuokramenoja varten.	1988 tilinpäätös	11 352 069

37. Muut korkeakoulumenot

27. Korkeakoulujen yhteinen atk-toiminta (siirtomääräraha 2 v)	jestön (COSINE) jäsenmaksuosuuden hoitamiseksi.	
Momentille myönnetään lisäystä 250 000 mk.	1990 II lisämenoarvio	250 000
	1990 menoarvio	10 000 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämääräraha on tarkoitettu Euroopan tutkimusverkkoa rakentavan jär-	1989 tilinpäätös	10 000 000
	1988 tilinpäätös	12 563 535

39. Valtion opintotukikeskus

29. <i>Muut kulutusmenot</i>	1990 II lisämenoarvio	15 000 000
Momentille myönnetään lisäystä 200 000 mk.	1990 menoarvio	375 000 000
	1989 tilinpäätös	273 860 521
	1988 tilinpäätös	245 351 545
1990 II lisämenoarvio		200 000
1990 menoarvio		6 150 000
1989 tilinpäätös		5 968 484
1988 tilinpäätös		4 944 054
52. <i>Opintolainojen valtioneuvosto- ja korkotuki</i> (arviomääräraha)		
Momentille myönnetään lisäystä 15 000 000 mk.	55. <i>Opintoraha</i> (arviomääräraha)	
	Momentilta vähennetään 15 200 000 mk.	
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu opintolainojen koron nousun aiheuttamista korkotukimennoista.	<i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu arvioitua pienemmästä saajamäärästä.	
	1990 II lisämenoarvio	—15 200 000
	1990 menoarvio	1 121 000 000
	1989 tilinpäätös	941 411 700
	1988 tilinpäätös	818 491 611

42. Eräät valtion oppilaitokset

21. <i>Oppilashuolto</i> (arviomääräraha)	<i>Selvitysosa:</i> Toiminnasta kertyvät tulot
Momentin perustelua muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös yksityisen päiväkodin ruokailun järjestämiseen Suomalais—venäläisessä koulussa. Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisäystä.	merkitään momentille 12.29.42.
	1990 menoarvio..... 2 360 000
	1989 tilinpäätös..... 2 229 908
	1988 tilinpäätös..... 2 164 760

43. Lukiot

30. *Valtionosuus lukioden käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 90 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 30 000 000 mk aiheutuu palkkausmenoista, 20 000 000 mk oppilaskohtaisten käyttömenojen ennakoitua suuremmasta kasvusta sekä

40 000 000 mk ennakoitua suuremmista osasuorituksista ja loppusuorituksista.

1990 II lisämenoarvio	90 000 000
1990 menoarvio	1 197 600 000
1989 tilinpäätös	1 161 548 616
1988 tilinpäätös	1 098 628 932

46. Peruskoulut

30. *Valtionosuus peruskoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 362 000 000 mk. Lisäyksestä saa käyttää enintään 3 500 000 mk ylimääräisen avustuksen maksamiseen ulkomailta muuttaneiden suomalaisten tukiopetuksen sekä pakolaisopetuksen erityisjärjestelyjen aiheuttamiin menoihin.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 192 000 000 mk aiheutuu palkkausmenoista, 60 000 000 mk ennakoitua suuremmista koulukustannuksista ja 110 000 000 mk oppilaskohtaisten käyttömenojen ennakoitua suuremmasta kasvusta.

1990 II lisämenoarvio	362 000 000
1990 menoarvio	7 481 500 000
1989 tilinpäätös	7 228 779 805
1988 tilinpäätös	6 544 789 191

52. *Avustus vieraskielisille kouluille*

Momentille myönnetään lisäystä 400 000

mk. Lisämäärärahasta saa käyttää enintään 200 000 mk avustuksen maksamiseen Helsingin kansainväliselle koululle ja enintään 200 000 mk Englantilaiselle koululle.

1990 II lisämenoarvio	400 000
1990 menoarvio	2 700 000
1989 tilinpäätös	2 370 000
1988 tilinpäätös	2 300 000

55. *Avustus ulkomailta toimiville kouluille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 250 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmista loppueristä.

1990 II lisämenoarvio	250 000
1990 menoarvio	2 360 000
1989 tilinpäätös	2 063 560
1988 tilinpäätös	1 523 651

51. Lastentarhanopettajaopistot

21. *Oppilashuolto* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmista opiskelijoiden matkamenoista.

1990 II lisämenoarvio	1 000 000
1990 menoarvio	4 000 000
1989 tilinpäätös	3 182 692
1988 tilinpäätös	476 540

56. Kirjastotoimi

30. *Valtionosuus ja -avustus kirjastojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 55 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu asukaskohtaisen käyttömenon ennakoitua korkeammasta tasosta.

1990 II lisämenoarvio	55 000 000
1990 menoarvio	566 000 000
1989 tilinpäätös	565 033 800
1988 tilinpäätös	516 289 593

51. *Avustus kuurojen videotointintaan*

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Kuurojen liitolle kuurojen tiedon- saannin edistämiseen. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

1990 menoarvio	1 400 000
1989 tilinpäätös	—
1988 tilinpäätös	1 600 000

57. Yhteiskunnallinen sivistystyö

30. *Valtionosuus ja -avustus kansalais- ja työväenopistojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 25 000 000 mk aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta ja 15 000 000 mk ennakoitua suuremmista osasuorituksista ja loppusuorituksista.

1990 II lisämenoarvio	40 000 000
1990 menoarvio	362 100 000
1989 tilinpäätös	366 482 431
1988 tilinpäätös	316 268 726

50. *Valtionapu kansanopistojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmista loppusuorituksista.

1990 II lisämenoarvio	20 000 000
1990 menoarvio	240 610 000
1989 tilinpäätös	243 060 320
1988 tilinpäätös	206 023 379

55. *Valtionapu opintokeskusten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmista loppusuorituksista.

1990 II lisämenoarvio	4 000 000
1990 menoarvio	64 600 000
1989 tilinpäätös	61 699 064
1988 tilinpäätös	55 579 671

60. Valtion ammatilliset oppilaitokset

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu arvioitua suuremmista luento- ja tuntiopetuspalkkioista lähinnä terveydenhuolto-

oppilaitoksissa ja teknillisissä oppilaitoksissa.

1990 II lisämenoarvio	30 000 000
1990 menoarvio	1 224 811 000
1989 tilinpäätös	1 133 911 401
1988 tilinpäätös	1 009 353 963

23. *Väliaikainen ammatillinen koulutus*

Momentilta vähennetään 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu väliaikaisen ammatillisen koulutuksen arvioitua pienemmän laajuuden johdosta.

1990 II lisämenoarvio	—10 000 000
1990 I lisämenoarvio	4 500 000
1990 menoarvio	228 000 000
1989 tilinpäätös	201 051 562
1988 tilinpäätös	197 300 647

65. Kunnalliset ammatilliset oppilaitokset

30. *Valtionosuus käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta aiheutuu 85 000 000 mk palkkausmenojen ja oppilaskohtaisten käyttömenojen ennakoitua suuremmasta kasvusta ja 15 000 000 mk loppusuoritusten arvioitua suuremmasta määrästä.

1990 II lisämenoarvio	100 000 000
1990 menoarvio	1 873 750 000
1989 tilinpäätös	1 724 995 462
1988 tilinpäätös	1 537 426 542

67. Yksityiset ammatilliset oppilaitokset

50. *Valtionavustus käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 25 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta aiheutuu 22 000 000 mk 1.1.1990 voimaan tulleesta uudesta eläkkeiden rahoitusjärjestelmästä ja 3 000 000 mk menojen ennakoitua suuremmasta kasvusta.

1990 II lisämenoarvio	25 000 000
1990 menoarvio	189 220 000
1989 tilinpäätös	176 497 757
1988 tilinpäätös	145 069 315

51. *Valtionavustus ammatillisten erityisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu 1.1.1990 voimaan tulleesta eläkkeiden rahoitusjärjestelmän muutoksesta.

1990 II lisämenoarvio	10 000 000
1990 menoarvio	96 500 000
1989 tilinpäätös	90 061 174
1988 tilinpäätös	83 747 939

69. Ammatillinen kurssitoiminta ja ammatilliset erikoisoppilaitokset

26. *Ammatilliset pätevyystutkinnot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheu-

tuu tutkintojärjestelmän muuttumisen seurauksena toteutuneesta ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta.

1990 II lisämenoarvio	2 000 000
1990 menoarvio	3 600 000
1989 tilinpäätös	3 701 604
1988 tilinpäätös	2 496 511

28. Valtion ammatillisten oppilaitosten muut ammattikurssit

Momentilta vähennetään 5 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu kurssien arvioitua pienemmän määrän johdosta.

1990 II lisämenoarvio	—5 000 000
1990 menoarvio	36 500 000
1989 tilinpäätös	24 483 438
1988 tilinpäätös	24 911 659

33. Kunnallisten ja yksityisten ammatillisten oppilaitosten kurssitoiminta

Momentilta vähennetään 5 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu kurssien arvioitua pienemmän määrän johdosta.

1990 II lisämenoarvio	—5 000 000
1990 menoarvio	43 000 000
1989 tilinpäätös	32 341 045
1988 tilinpäätös	27 858 668

50. Valtionavustus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 15 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta aiheutuu 5 000 000 mk 1.1.1990 voimaan tulleesta eläkkeiden rahoitusjärjestelmän muutoksesta ja 10 000 000 mk vuosien 1987—88 arvioitua suuremmista loppusuorituksista.

1990 II lisämenoarvio	15 000 000
1990 menoarvio	99 500 000
1989 tilinpäätös	89 741 274
1988 tilinpäätös	77 985 019

74. Oppisopimuslakiin perustuva ammattikoulutus

27. Kurssitoiminta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 22 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu pääosin uusittujen oppiohjelmien vaikutuksesta sekä opintososiaaliin etuuksiin oikeuttavien oppilaiden määrän kasvusta.

1990 II lisämenoarvio	22 000 000
1990 menoarvio	38 000 000
1989 tilinpäätös	43 234 509
1988 tilinpäätös	33 288 143

40. Korvaus työnantajille (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 20 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu sopimusten arvioitua pienemmästä määrästä. Vähennyksestä 10 000 000 mk kohdistuu oppisopimukseen ja 10 000 000 mk koulutussopimuksiin.

1990 II lisämenoarvio	—20 000 000
1990 menoarvio	175 000 000
1989 tilinpäätös	145 509 827
1988 tilinpäätös	147 831 039

84. Museovirasto

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 100 000 mk. Lisämäärärahaa saa käyttää museoppaiden eläkevakuutusmaksujen maksamiseen korkoineen 1.1.1986 alkaen.

1990 II lisämenoarvio	1 100 000
1990 menoarvio	31 892 000
1989 tilinpäätös	30 593 739
1988 tilinpäätös	27 968 797

88. Suomen Akatemia ja tieteen tukeminen

54. *Eräät lisäavustukset tieteen tukemiseen*
Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk. Lisämäärärahaa saa käyttää Vantaan tiedekeskuksen perustamiskustannuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Vuoden 1987 tulo- ja menoarvion mukaan valtionavustus Vantaan tiedekeskuksen perustamiskustannuksiin on enintään neljäsosa vuoden 1986 alun kustannustasossa lasketuista enintään 84 000 000 markkaan nousevista perustamiskustannuksista. Hankkeen kustannusten nousun johdosta vuoden 1988 toisessa lisämenoarviossa hankkeeseen myönnettiin lisäavustusta 5 000 000 mk. Tähän mennessä hankkeeseen on myönnetty valtionavustusta 15 000 000 mk. Valtion rahoitusosuuden maksuaikataulun nopeuttamiseksi ja valtion avustusta vastaavien perustamiskustannusten lainoituksesta syntynei-

den korkokulujen korvaamiseksi hankkeeseen ehdotetaan tässä lisämenoarviossa myönnettäväksi 10 000 000 mk. Mikäli tässä lisämenoarvioesityksessä ja vuoden 1991 tulo- ja menoarvioesityksessä ehdotetut määrärahat myönnetään, Vantaan tiedekeskuksen perustamiskustannuksiin on osoitettu valtionavustusta 31 000 000 mk. Vuoden 1986 tulo- ja menoarvion mukaisesti valtio ei osallistu tiedekeskuksen käyttökustannuksiin. Tarkoituksena on, että valtio ei osallistu myöskään muihin perustamiskustannuksiin kuin, mihin edellä sanotuilla päätöksillä ja esityksillä on sitouduttu.

1990 II lisämenoarvio	10 000 000
1990 menoarvio	1 940 000
1989 tilinpäätös	1 380 000
1988 tilinpäätös.....	2 780 000

98. Kansainvälinen yhteistyö

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 1 400 000 mk. Määrärahaa saa käyttää Suomen Lontoon Instituutin käyttöön hankitun kiinteistön muutostöistä aiheutuviin kustannuksiin.

1990 II lisämenoarvio	1 400 000
1990 menoarvio.....	1 100 000
1989 tilinpäätös.....	8 100 000
1988 tilinpäätös.....	3 200 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Maa- ja metsätalousministeriö

29. *Muut kulutusmenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 550 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahaa on tarkoitus käyttää lähinnä Metsä 2000 -ohjelmaa tarkista-

maan asetetun toimikunnan toiminnan ja sen teettämien selvitysten menoihin.

1990 II lisämenoarvio	550 000
1990 menoarvio.....	7 545 000
1989 tilinpäätös.....	7 000 000
1988 tilinpäätös.....	3 826 476

08. Maataloushallinto

25. *Maatalouslaskenta* (siirtomääräraha)
Momentille myönnetään lisäystä 1 500 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu siitä, että maatalouslaskentaan sisältyvien tilojen lukumäärä on arvioitua suurempi.

1990 II lisämenoarvio 1 500 000
1990 menoarvio 18 000 000

29. *Muut kulutusmenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 450 000 mk.

1990 II lisämenoarvio 450 000
1990 menoarvio 18 000 000
1989 tilinpäätös 16 830 000
1988 tilinpäätös 12 908 401

30. Maatalouden neuvontatyön tukeminen

42. *Valtionapu 4H-toiminnan kehittämiseen*
Momentille myönnetään lisäystä 900 000 mk.

Selvitysosa: Kustannukset käytettyjen muovisten lannoitesäkkien talteenoton uudelleenjalostusta varten arvioidaan vuonna 1990 olevan 550 000 mk, mistä valtionavulla kate-

taan 400 000 mk. Lisäyksestä 500 000 mk on tarkoitettu palkkausmenoihin.

1990 II lisämenoarvio 900 000
1990 menoarvio 31 325 000
1989 tilinpäätös 30 105 732
1988 tilinpäätös 27 970 747

31. Maataloustuotteiden hintatuki

45. *Sokerintuotannon tukeminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 500 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahan lisätarve aiheutuu vuoden 1989 sadon korvausten loppuunsaattamisesta.

1990 II lisämenoarvio 10 500 000
1990 menoarvio 205 000 000
1989 tilinpäätös 189 600 000
1988 tilinpäätös 183 794 288

32. Maataloustuotteiden vientituki ja tuotannon tasapainottamistoimenpiteet

Selvitysosa: Maataloustuotteiden vientituen arvioidaan nousevan 3 376 milj. markkaan eli 385 milj. mk enemmän kuin keväällä vuoden 1990 ensimmäisen lisämenoarvion valmistelun yhteydessä arvioitiin. Maataloustuottajilta perittäväksi osuudeksi vuoden 1990 vientikustannuksista arvioidaan noin 790 milj. mk, mistä vuonna 1990 perittävä määrä on noin 710 milj. mk. Maataloustuottajien osuuden lisäperintätarvetta katetaan viljan vientikustannusmaksuilla.

40. *Maataloustuotteiden vientituki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 385 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys on tarkoitettu käyttämään maitotaloustuotteiden, viljan ja lihan vientituen maksamiseen. Vuosien 1989 ja 1990 hyvien rehusatojen ja maitorasvan kulutuksen nopean supistumisen vuoksi maitotaloustuotteiden vienti on ennustettua suurempaa. Tämän vuoden viljasadon ennustetaan olevan vuoden 1989 satoa runsaamman. Sadosta

aiheutuu noin yhden miljardin kilon vientitarve, josta on tarkoitus viedä rehuviljaa noin 150 milj. kg vuonna 1990.

1990 II lisämenoarvio	385 000 000
1990 I lisämenoarvio	570 000 000
1990 menoarvio	2 421 000 000
1989 tilinpäätös	2 403 016 591
1988 tilinpäätös	1 572 538 130

33. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen

40. Nuorten viljelijöiden tukeminen (arvio-määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	20 000 000
1990 menoarvio	25 000 000
1989 tilinpäätös	85 000 000
1988 tilinpäätös	150 000 000

49. Maatalouden ja maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan korkotuki (arvio-määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 61 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Suomen Pankin peruskoron korotuksesta johtuvasta korkohyvityksen noususta.

1990 II lisämenoarvio	61 000 000
1990 menoarvio	213 000 000
1989 tilinpäätös	202 088 975
1988 tilinpäätös	166 582 149

38. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Peruspalkkaisten virkamiesten palkkauksiin myönnettyä määrärahaa saa käyttää yhden viran perustamiseksi 1.12.1990 lukien kalanviljelytehtäviä varten. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

1990 menoarvio	29 993 000
1989 tilinpäätös	27 685 116
1988 tilinpäätös	20 144 452

70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha)

Momentilta vähennetään 400 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	— 400 000
1990 menoarvio	2 394 000
1989 tilinpäätös	1 400 000
1988 tilinpäätös	2 350 000

40. Vesivarojen käyttö

14. Vesistöjen hoito (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 800 000 mk.

Selvitysosa: Lisäyksestä on tarkoitus käyttää 10 000 000 mk Uljuan tekojärven maapadon kiireellisen korjaustyön suorittamiseen

ja järven kunnostamiseen ja 800 000 mk Patanan tekojärven maapadon niihin perusparannustöihin, jotka on patoturvallisuusmääräysten perusteella suoritettava vuoden 1990 loppuun mennessä.

1990 II lisämenoarvio	10 800 000
1990 menoarvio	6 100 000
1989 tilinpäätös	5 000 000
1988 tilinpäätös	5 050 000

43. *Eräät vesioikeudelliset korvaukset (arvion määräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 15 700 000 mk.

Selvitysosa: Lisäyksestä on tarkoitus käyttää noin 10 600 000 mk vesiyltioikeuden päätöksen (14.6.1990 nro 97/1990) mukaisiin, Lappajärven ja Evijärven säännöstelystä ynnä muusta kalastukselle aiheutuneista vahingoista johtuviin korvauksiin ja noin 5 100 000 mk korkeimman oikeuden päätöksen (15.6.1990 nro 1763) mukaisiin, Uljuan altaan rakentamisesta aiheutuneesta vahingosta johtuviin korvauksiin.

1990 II lisämenoarvio	15 700 000
1990 menoarvio	7 000 000
1988 tilinpäätös	8 690 000

77. *Vesistö- ja vesihuoltotyöt (siirtomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 4 900 000 mk. Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös Oriveden syöttövesijohdon sekä Vaajakosken alueen syöttövesijohdon, Jyväskylän mlk, vesihuoltotöistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Edellisen hankkeen kokonaiskustannusarvio on 13 200 000 mk, josta valtion osuus on 4 600 000 mk ja jälkimmäisen 17 200 000 mk, josta valtion osuus on 4 200 000 mk.

Selvitysosa: Oriveden kaupungin vesilaitoksen vesijohtoverkko ulottuu Hirsilän, Keskuksen, Lehdistön ja Asemanseudun taajamiin. Asemanseudun pohjavedenottamon pi-

laantumisen jälkeen vedenjakelussa on ollut huomattavia määrällisiä ja laadullisia ongelmia. Hirsilästä keskustaan johtavan syöttövesijohdon painetta on vedenpuutteen takia jouduttu nostamaan, mikä on lisännyt putkirikkoja. Ottamalla käyttöön kaupungin pohjoisosassa olevat pohjavesivarat ja yhdistämällä Oriveden ja Juupajoen vesijohtoverkot turvataan Oriveden taaja-asutuksen veden tarve ja varmistetaan vedenjakelu häiriötilanteissa. Samalla saadaan järjestetyksi merkittävä osa kaupungin haja-asutusalueen vedenhankinnasta. Lisämäärärahasta on tarkoitettu 300 000 mk kyseistä hanketta varten.

Jyväskylän maalaiskunnan Vaajakosken taajaman vesilaitos ottaa nykyisin pintavettä Leppävedestä ja Jyväskylän kaupungin vesilaitos Tuomiojärvestä. Vaajakosken raakavedenotto on suunniteltu siirrettäväksi Leppälahden pohjavesiesiintymään, josta on saatavissa tekopohjavettä, joka käsiteltäisiin Vaajakosken pintavesilaitoksessa. Uusi vedenotto olisi saatava kiireellisesti käyttöön ennen nykyisen vedenottamon yläpuolella vuonna 1992 suoritettavia Keitele-Päijänne-kanavan perkaustöitä, jotka samentavat Vaajakosken vedenottovesistön, minkä johdosta hanke on tarkoitus aloittaa vuonna 1990. Lisämäärärahasta on tarkoitettu 4 200 000 mk kyseistä hanketta varten.

Lisäksi 400 000 mk on tarkoitettu pienehköihin vesistötöihin ennakoitua suuremman tarpeen johdosta.

1990 II lisämenoarvio	4 900 000
1990 I lisämenoarvio	—7 000 000
1990 menoarvio	73 820 000
1989 tilinpäätös	56 400 000
1988 tilinpäätös	44 835 000

50. Yleismetsätalous

41. *Valtionapu metsäpuiden jalostustoimintaan*

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 mk.

Selvitysosa: Lisäys on tarkoitettu palkkausmenoihin.

1990 II lisämenoarvio	300 000
1990 menoarvio	11 081 000
1989 tilinpäätös	10 551 000
1988 tilinpäätös	10 429 000

58. Yksityismetsätalous

42. <i>Valtionapu metsälautakunnille</i>	1990 II lisämenoarvio	11 000 000
Momentille myönnetään lisäystä 11 000 000 mk.	1990 menoarvio	291 640 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisäys on tarkoitettu palkkausmenoihin.	1989 tilinpäätös	280 672 000
	1988 tilinpäätös	260 635 000

60. Maanmittaushallinto

01. <i>Palkkaukset (arviomääräraha)</i>	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu uusjakotoiminnan tukemisesta annetun lain (24/81, muut. 450/90) mukaisten menojen maksamisesta toimitusten edistymisen vaatimien päätösten mukaan.
Momentille myönnetään lisäystä 11 000 000 mk.	
1990 II lisämenoarvio	11 000 000
1990 menoarvio	261 966 000
1989 tilinpäätös	253 843 432
1988 tilinpäätös	239 534 381
80. <i>Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha)</i>	
Momentille myönnetään lisäystä 6 000 000 mk.	
	1990 II lisämenoarvio
	1990 menoarvio
	1989 tilinpäätös
	1988 tilinpäätös

76. Metsäntutkimuslaitos

24. <i>Tutkimus- ja metsätalousmenot (siirtomääräraha 2 v)</i>	77. <i>Metsien perusparannukset (siirtomääräraha)</i>
Momentille myönnetään lisäystä 650 000 mk.	
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä hakkuiden lisääntymisestä, mistä arvioidaan kertyvän lisätuloja 763 000 mk momentille 12.30.76.	Momentille myönnetään lisäystä 260 000 mk.
1990 II lisämenoarvio	1990 II lisämenoarvio
1990 menoarvio	1990 menoarvio
1989 tilinpäätös	1989 tilinpäätös
1988 tilinpäätös	1988 tilinpäätös

95. Metsähallituksen metsät

21. <i>Liiketoiminnan käyttömenot (arviomääräraha)</i>	talouden rahoituskate on pienentynyt 88 milj. mk budjetoituun verraten, koska menojen supistamisessa myyntiä vastaavasti ei ole onnistuttu. Hallitus ryhtyy toimenpiteisiin metsähallituksen liiketoiminnan tehostami-
Momentilta vähennetään 15 000 000 mk.	
<i>Selvitysosa:</i> Metsähallituksen metsien tuoloskehitys on nopeasti heikentynyt. Käyttö-	

seksi mm. supistamalla hallinto-organisaatio-
ta ja mitoittamalla toiminnan kulut myynti-
tulojen kehityksen mukaisesti.

1990 II lisämenoarvio.....	—15 000 000
1990 menoarvio.....	736 000 000
1989 tilinpäätös.....	755 245 680
1988 tilinpäätös.....	680 887 097

99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot

25. *Kansainvälinen yhteistyö*
Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000
mk. Lisämäärärahaa saa käyttää Strassbour-
gissa järjestettävän Euroopan metsien suoje-
lua käsittelevän ministerikonferenssin menoi-
hin ja Ranskassa tämän konferenssin järjes-
telyjä varten perustetun yhdistyksen toimin-
nan tukemiseen.

Selvitysosa: Suomi ja Ranska ovat esittä-
neet kutsun 35 Euroopan valtiolle osallistua

joulukuussa Euroopan metsien suojelua kä-
sittelevään ministerikonferenssiin. Suomen
osuudeksi järjestelyistä on esitetty noin 25 %
kokonaiskuluista.

1990 II lisämenoarvio	1 000 000
1990 menoarvio	13 399 000
1989 tilinpäätös	11 498 468
1988 tilinpäätös	11 928 753

Pääluokka 31

LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Liikenneministeriö

29. *Muut kulutusmenot*
Momentille myönnetään lisäystä 600 000
mk.

1990 II lisämenoarvio	600 000
1990 menoarvio.....	8 023 000
1989 tilinpäätös.....	8 033 887
1988 tilinpäätös.....	5 031 601

24. Tiet

15. *Yleisten teiden hoito ja ylläpito* (siirto-
määräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä
100 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäyksestä on tarkoitettu
30 000 000 mk palkkauksiin ja 70 000 000
mk teiden pälylystystöistä aiheutuviin menoi-
hin.

1990 II lisämenoarvio	100 000 000
1990 menoarvio	2 545 627 000
1989 tilinpäätös	2 543 103 292
1988 tilinpäätös	2 446 203 302

50. *Valtionapu yksityisten teiden kunnossa-
pitoon* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 12 700 000
mk.

1990 II lisämenoarvio	12 700 000
1990 menoarvio	104 000 000
1989 tilinpäätös	105 006 430
1988 tilinpäätös	97 232 117

77. *Yleisten teiden tekeminen* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 6 200 000 mk.

Selvitysosa: Lisäyksestä 4 200 000 mk on tarkoitus käyttää Keski-Suomen tiepiirin mt 637 Kuusaan siltatöihin tiejärjestelyineen. Töiden nopeuttaminen liittyy Keitele—Päijänne kanavan rakentamisaikatauluun. Hankkeen kustannusarvio on 19 000 000 mk ja siihen on myönnetty kuluvan vuoden menoarviossa 5 600 000 mk.

Lisäyksestä 2 000 000 mk on tarkoitus käyttää Lapin tiepiirin mt 971 Jäniskoski-Norjan raja -hankkeen rahoitukseen. Hankkeen kustannusarvio on 28 000 000 mk ja siihen on myönnetty kuluvan vuoden menoarviossa 4 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	6 200 000
1990 I lisämenoarvio	12 000 000
1990 menoarvio	2 318 050 000
1989 tilinpäätös	2 078 000 000
1988 tilinpäätös	1 822 000 000

87. *Maa-alueiden hankinta ja tielain mukaiset korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu tie- ja ainesalueiden ennakoitua suuremmasta arvonnoususta, suurimpien tiehankkeiden nopeista tietoiimituksista sekä tietoiimitusmaksujen täysimääräisestä perinnästä kuluvana vuonna.

1990 II lisämenoarvio	40 000 000
1990 menoarvio	160 000 000
1989 tilinpäätös	163 115 591
1988 tilinpäätös	142 787 775

30. Merenkulkulaitos

29. *Muut kulutusmenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 170 000 mk.

Selvitysosa: Tie- ja vesirakennuslaitoksen vesitietehtävät siirtyivät merenkulkulaitokseen 1.3.1990 lukien. Lisämäärärahan tarpeesta 1 500 000 mk aiheutuu siitä, että kuluvan vuoden menoarviossa määrärahan mitoituksessa ei ole otettu huomioon siirron yhteydessä puretun varastotilin aiheuttamia menoja eikä korjaamolaskutusta sekä 670 000 mk Savonlinnan saaristoliikenteen hoitamisesta siirtona momentilta 31.32.44. Savonlinnan saariston tie- ja lossihankkeen viivästyttyä valitusten vuoksi yhteysalusliikenteen hoito on jouduttu järjestämään vuokraamalla kuljetuspalvelut yksityisiltä.

1990 II lisämenoarvio	2 170 000
1990 menoarvio	166 550 000
1989 tilinpäätös	139 759 557
1988 tilinpäätös	113 230 855

78. *Keitele—Päijänne kanava* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 mk. Momentin perusteluja muutetaan siten, että hankkeen toteutukseen saa sitoutua siten, että sitoumuksista aiheutuu valtiolle menoja vuoden 1991 kustannustasossa enintään 230 000 000 mk.

Selvitysosa: Rakentamisvaltuuden käytön johdosta arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja seuraavasti:

1990 Mmk	1991 Mmk	1992 Mmk	1993 Mmk	1994 Mmk
40	75	86	26	3

1990 II lisämenoarvio	10 000 000
1990 menoarvio	30 000 000

32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen

40. *Lastialusten hankintojen tukeminen (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 18 500 000 mk.
Selvitysosa: Vähennys aiheutuu vuoden 1990 tilausvaltuuden käytön painottumisesta loppuvuoteen, mistä syystä kuluvalle vuodelle ennakoituista korkotukimenoista säästyy 18 500 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	—18 500 000
1990 I lisämenoarvio.....	10 000 000
1990 menoarvio.....	54 500 000
1989 tilinpäätös.....	24 497 344
1988 tilinpäätös.....	31 915 150

44. *Saaristoliikenteen avustaminen*

Momentilta vähennetään 670 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siirrosta momentille 31.30.29.

1990 II lisämenoarvio	— 670 000
1990 menoarvio	1 380 000
1989 tilinpäätös	433 280
1988 tilinpäätös	861 471

40. Autorekisterikeskus

01. *Palkkaukset (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 15 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	15 000 000
1990 menoarvio	137 816 000
1989 tilinpäätös	125 855 787
1988 tilinpäätös	111 292 830

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille myönnetään lisäystä 4 300 000 mk. Lisämäärärahasta saa käyttää 1 300 000

mk valmiustoiminnan edellyttämistä polttonestekuponkien hankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen. Lisäksi momentin määrärahasta saa käyttää 433 000 mk vuoteen 1989 kohdistuvan menon maksamiseen.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä atk-menoista.

1990 II lisämenoarvio	4 300 000
1990 menoarvio	81 600 000
1989 tilinpäätös	54 794 669
1988 tilinpäätös	34 965 161

55. Tietoliikenteen korvaukset ja avustukset

42. *Lehdistön yleinen kuljetustuki*

Momentilta vähennetään 2 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	—2 000 000
1990 menoarvio.....	331 000 000
1989 tilinpäätös	357 533 265
1988 tilinpäätös	349 416 880

44. *Sanomalehtien yhteisjakelun tuki (siirtomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	3 000 000
1990 menoarvio	15 500 000
1989 tilinpäätös	9 300 000
1988 tilinpäätös	10 000 000

52. *Valtionapu televisio-ohjelmien välityskustannuksiin Suur-Tukholman alueella (siirtomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 600 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu siitä, että momentin määrärahasta jälkikäteen maksettavat menot nousevat arvioitua suuremmiksi.

1990 II lisämenoarvio	1 600 000
1990 menoarvio.....	4 343 000
1989 tilinpäätös.....	4 220 000
1988 tilinpäätös.....	5 000 000

57. Rautatieliikenteen korvaukset ja radanpito

42. Korvaus koulutuksesta

Momentilta vähennetään 4 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siitä, että koulutuskustannukset ovat arvioitua pienemmät.

1990 II lisämenoarvio	—4 000 000
1990 menoarvio	29 000 000

63. Radanpidon varaston perustaminen

Momentille myönnetään lisäystä 66 800 000 mk.

Selvitysosa: Vuoden 1989 tilinpäätöksen mukaan Valtionrautateiden varastotilin veloi-

tukseksi kirjatut menot osoittautuivat huomattavasti vuoden 1990 tulo- ja menoarvion valmistelun yhteydessä tehtyjä arvioita suuremmiksi. Varastotili on 141 800 000 mk, jolloin lisärahoitustarpeeksi muodostuu 91 800 000 mk. Tarkoituksena on, että 66 800 000 mk lisätarpeesta rahoitetaan lisäyksenä tässä lisämenoarviossa ja loppuosa 25 000 000 mk rahoitetaan kuluvan vuoden menoarvion momentilta 31.57.62 osoitetulla määrärahalla.

1990 II lisämenoarvio	66 800 000
1990 menoarvio	50 000 000

92. Ilmailuhallinto

21. Muut käyttömenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisäyksestä 545 000 mk on siirtoa momentilta 31.99.50.

1990 II lisämenoarvio	2 000 000
1990 menoarvio	166 000 000
1989 tilinpäätös	155 948 171
1988 tilinpäätös	155 644 771

74. Lentokenttien talonrakennustyöt (siirtomääräraha)

Helsinki—Vantaan lentoaseman kotimaan liikenteen asemarakennus, josta on toimeenpantu vuoden 1989 toisessa lisämenoarviossa päätetyllä tavalla suunnittelu- ja urakkakilpailu, saadaan toteuttaa ilman pinta-alarajoitusta 200 000 000 markan kustannusarvion puitteissa. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

Selvitysosa: Maassamme laatuaan ensimmäinen kansainvälinen yhdistetty suunnittelu- ja urakkakilpailu on osoittanut, että uusi asemarakennus voidaan toteuttaa ennalta

arvioitua 11 300 neliömetrin enimmäishyötyalaa laajempaan ylittämättä päätettyä kustannusten enimmäismäärää. Lentoliikenteen nopeana jatkuvan kasvun vuoksi on uudet asematilat tarkoituksenmukaista rakentaa kustannuskaton sallimaan enimmäislaajuuteen edellä mainitun pinta-alarajoituksen estämättä.

1990 I lisämenoarvio	3 400 000
1990 menoarvio	31 600 000
1989 tilinpäätös	34 300 000
1988 tilinpäätös	7 430 000

77. Lentokenttien rakentaminen (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 mk. Lisämäärärahaa saa käyttää Rovaniemen lentoaseman matkustaja-asemarakennusalueen johtosiirroista aiheutuvien menojen maksamiseen. Hankkeen kustannusarvio on 1 000 000 mk.

Selvitysosa: Rovaniemen lentoaseman uuden matkustaja-asemarakennuksen sijoituspaikan tultua lopullisesti vahvistetuksi on

paikalla olevat kaukolämpö-, vesi- ja viemärijohdot sekä kaapelit siirrettävä ennen rakennustyön aloitusta.

1990 II lisämenoarvio	1 000 000
1990 menoarvio	67 200 000
1989 tilinpäätös	34 650 000
1988 tilinpäätös	32 000 000

99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot

22. *Tutkimus ja suunnittelu* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 363 000 mk. Lisämäärärahaa saa käyttää valtion kustannusosuutena Keski-Pasilan maankäytön suunnittelusta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Keski-Pasilan maankäytön, noin 60 hehtaarin alueen periaatesuunnittelusta aiheutuvat kustannukset ovat enintään 726 000 mk. Tarkoituksena on, että Helsingin kaupunki ja valtio maksavat kumpikin 50 % suunnittelukustannuksista.

1990 II lisämenoarvio	363 000
1990 menoarvio	9 200 000
1989 tilinpäätös	7 700 000
1988 tilinpäätös	5 500 000

50. *Eräät valtionavut ilmailutoiminnan ylläpitämiseen*

Momentilta vähennetään 545 000 mk.

Selvitysosa: Suomen Ilmailuliitto r.y. ei voi ilmailulain mukaan suorittaa eräitä sille siirrettäväksi suunniteltuja harrasteilmailun valvonta- ym. viranomaistehtäviä, vaan ne suorittaa ilmailuhallinto. Tätä tarkoitusta varten varattu määräraha vähennetään tältä momentilta siirtona momentille 31.92.21.

1990 II lisämenoarvio	— 545 000
1990 menoarvio	1 200 000
1989 tilinpäätös	1 100 000
1988 tilinpäätös	900 000

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Kauppa- ja teollisuusministeriö

29. *Muut kulutusmenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 680 000 mk. Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös yhden

arvoltaan yli 50 000 mk maksavan atk-laitteen hankkimiseen.

1990 II lisämenoarvio	680 000
1990 menoarvio	21 920 000
1989 tilinpäätös	17 658 996
1988 tilinpäätös	11 449 406

02. Piiritoimistot

29. *Muut kulutusmenot*
Momentille myönnetään lisäystä 200 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä rakennusten käyttömenojen ja toimistomenojen kasvusta.

1990 II lisämenoarvio	200 000
1990 menoarvio	11 680 000
1989 tilinpäätös	10 373 873
1988 tilinpäätös	7 391 017

31. Kuluttajansuoja

29. *Muut kulutusmenot*
Momentille myönnetään lisäystä 225 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä kuluttaja-asiamiehen toimiston ja kuluttajavalituslautakunnan muutosta uusiin toimitiloihin.

1990 II lisämenoarvio	225 000
1990 menoarvio.....	2 755 800
1989 tilinpäätös.....	2 302 122
1988 tilinpäätös.....	1 751 476

39. Teknillinen tarkastuskeskus

Selvitysosa: Teknillisen tarkastuskeskuksen tarkoituksena on uusia yhden belgialaisen tarkastuslaitoksen kanssa tehty sopimus sekä solmia toisen belgialaisen tarkastuslaitoksen kanssa sopimus paineastiain tarkastusten vas-

tavuoroisesta hyväksymisestä. Sopimusten mukaan tarkastuksen suorittava tarkastuslaitos vastaa vahingonkorvausoikeudellisesti tarkastuksestaan. Sopimuksilla on merkitystä erityisesti paineastiain viennin kannalta.

40. Geologian tutkimuskeskus

28. *Maksullinen palvelutoiminta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 6 300 000 mk. Lisämäärärahaa saa käyttää kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen.

1990 II lisämenoarvio	6 300 000
1990 menoarvio.....	6 500 000
1989 tilinpäätös.....	4 695 427
1988 tilinpäätös.....	2 798 143

29. *Muut kulutusmenot* (siirtomääräraha 2 v)

Geologian tutkimuskeskus saa tehdä vuonna 1990 viisivuotisen sopimuksen eräiden kairaus- ja mittaus tehtävien teettämisestä ulkopuolisina palveluina siten, että sopimuk-

sesta aiheutuu valtiolle menoja myöhemmin vuosina yhteensä enintään 40 000 000 mk. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

Selvitysosa: Eräiden kairaus- ja mittaus tehtävien hoito siirtyy 1.9.1990 lukien Suomen Malmi Oy:lle, jonka kanssa Geologian tutkimuskeskus solmii viisivuotisen sopimuksen palvelujen ostoa varten. Sopimuksen tekemiseen tarvittavan valtuuden käytöstä arvioidaan aiheutuvan menoja 3 000 000 mk vuonna 1990 ja 8 000 000 mk vuosittain vuosina 1991—95 vuoden 1990 hintatasossa.

1990 menoarvio	58 180 000
1989 tilinpäätös	54 000 000
1988 tilinpäätös	49 769 273

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuoden 1989 tulo- ja menoarviossa Otaniemen toimitalon peruskorjaukseen myönnetystä määrärahasta saadaan käyttää 700 000 mk Otaniemen toimitalon uudisrakennuksen laboratoriotilojen muutostöiden suunnittelua ja toteuttamista varten. Momentille ei tämän johdosta myönnetä määrärahaa.

Selvitysosa: Otaniemen toimitalon uudisrakennuksessa sijaitsevaan kemian laboratorioon hankitaan plasma-massaspektrometri, jonka sijoittaminen nykyisiin tiloihin edellyttää huonetilamuutoksia sekä sähkö- ja lvi-töitä.

1990 II lisämenoarvio	—
1989 tilinpäätös	15 800 000
1988 tilinpäätös	38 000 000

43. Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen maksulliset tutkimuspalvelut

21. *Käyttömenot* (arviomääräraha)

vusta. Vastaava tulo on merkitty momentille 12.32.42.

Momentille myönnetään lisäystä 25 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu maksullisen tutkimustoiminnan määrän ja kustannusten ennakoitua suuremmasta kas-

1990 II lisämenoarvio	25 000 000
1990 menoarvio	412 300 000
1989 tilinpäätös	377 370 496
1988 tilinpäätös	331 511 967

46. Teknisen ja kaupallisen tutkimuksen edistäminen

21. *Ulko- ja kotimaankauppaan liittyvä tutkimustoiminta* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 750 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	750 000
1990 menoarvio	6 000 000
1989 tilinpäätös	5 250 000
1988 tilinpäätös	4 500 000

22. *Kansainvälinen teknistaloudellinen yhteistyö* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 200 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuonna 1990 alkaneesta koulutusyhteistyöstä Itä-Euroopan maiden kanssa.

1990 II lisämenoarvio	1 200 000
1990 I lisämenoarvio	1 200 000
1990 menoarvio	15 300 000
1989 tilinpäätös	26 800 000
1988 tilinpäätös	20 700 000

43. *Avustukset kansainvälisiin teknisiin yhteistyöhankkeisiin sekä kansainvälistymiskoulutukseen* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuonna 1990 alkaneesta koulutusyhteistyöstä Itä-Euroopan maiden, erityisesti Neuvostoliiton kanssa. Valtion tarkoituksena on tukea koulutusyhteistyötoimintaa vuosina 1990—91, jonka jälkeen rahoitus siirtyisi tapahtuvaksi kokonaan kaupalliselta pohjalta.

1990 II lisämenoarvio	3 000 000
1990 I lisämenoarvio	1 500 000
1990 menoarvio	12 500 000
1989 tilinpäätös	2 500 000
1988 tilinpäätös	2 000 000

50. Teollisuuden edistäminen

21. *Malminetsintää ja esiintymien hyödyntämistä palveleva tutkimus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 150 000 mk. Lisämäärärahaa saa käyttää Oulun yliopiston Keski-Pohjanmaan grafiittiprojektin sähkömagneettisista mittauksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 32.50.41, jolle se on ehdollisena myönnetty kuluvan vuoden menoarviossa.

1990 II lisämenoarvio	150 000
1990 menoarvio	2 800 000
1989 tilinpäätös	2 847 020
1988 tilinpäätös	2 999 999

41. *Kaivannaisteollisuuden edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 150 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu virheellisesti tälle momentille budjetoidun ehdollisen määrärahan siirrosta momentille 32.50.21.

1990 II lisämenoarvio	— 150 000
1990 menoarvio	22 250 000
1989 tilinpäätös	24 515 000
1988 tilinpäätös	25 265 000

46. *Korvaus Valmet Oy:lle* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään 82 500 000 mk. Määrärahaa saa käyttää Wärtsilä Meriteollisuus Oy:n konkurssin Valmet Oy:lle aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

Selvitysosa: Korvaus perustuu Wärtsilä Meriteollisuus Oy:n rahoituksesta tehtyyn

sopimukseen, jonka hyväksyessään Valmet Oy edellytti, että valtio pääosakkaana korvaa yhtiölle sopimuksesta sille aiheutuvat kustannukset.

1990 II lisämenoarvio 82 500 000

60. *Siirto valtiontakausrahastoon* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 000 mk. Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös Valtiontakaukeskuslain (111/89) nojalla valtiontakaustoiminnassa annettujen takausitoumusten perusteella myönnettujen takuiden aiheuttamia korvausmenoja varten tehtävän siirron maksamiseksi valtiontakausrahastoon.

Selvitysosa: Siirron tarkoituksena on Wärtsilän Meriteollisuus Oy:n konkurssista aiheutuneiden korvausten maksaminen Suomen Vientiluotto Oy:lle maksusopimuksen mukaisesti.

1990 II lisämenoarvio	100 000 000
1990 menoarvio	100 000
1989 tilinpäätös	—
1988 tilinpäätös	10 000 000

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	100 000 000
1990 menoarvio	540 000 000
1989 tilinpäätös	470 000 000
1988 tilinpäätös	414 000 000

51. Yritystoiminnan alueelliset rahoitustoimenpiteet

49. *Yritystoiminnan aluetuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 80 000 000 mk. Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 1990 saa myöntää uusia avustuksia työllisyysnäkökohdat ja erityisaluekuntien tarpeet huomioonottaen enintään 730 000 000 mk.

Selvitysosa: Vuoden 1990 myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheu-

tuvan menoja vuonna 1990 20 000 000 mk, vuonna 1991 50 000 000 mk, vuonna 1992 40 000 000 mk, vuonna 1993 15 000 000 mk ja sen jälkeen 5 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	80 000 000
1990 menoarvio	530 000 000
1989 tilinpäätös	529 890 451
1988 tilinpäätös	454 999 086

52. Pienen ja keskisuuren yritystoiminnan kehittäminen

24. Yrittäjäkoulutus ja -neuvonta

Momentin perusteluja muutetaan siten, että momentin määrärahasta saa käyttää 69 447 mk vuoteen 1988 kohdistuvien menojen maksamiseen. Momentille ei tämän joh-

dosta myönnetä lisäystä.

1990 menoarvio	28 000 000
1989 tilinpäätös	19 008 395
1988 tilinpäätös	19 495 396

55. Energiatalous

21. *Eräät energiahuollon tutkimus-, suunnittelu- ja valvontatoiminnan menot* (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 mk. Lisämäärärahaa saa käyttää Joensuun yliopiston biokaasututkimuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 32.55.42, jolle se on ehdollisena myönnetty kuluvan vuoden menoarviossa.

1990 II lisämenoarvio	100 000
1990 menoarvio	77 500 000
1989 tilinpäätös	75 000 000
1988 tilinpäätös	73 800 000

41. *Avustukset maaseudun sähköistämiseen* (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta saa käyttää enintään 381 000 mk lisäavustuksen maksamiseen Savon Voima Oy:lle vuosina 1979 ja 1980 toteutetusta uudissähköistyksestä. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

Selvitysosa: Kauppa- ja teollisuusministeriö on aikaisemmin tehnyt kyseisten uudissähköistyskohteiden avustamisesta kielteisen päätöksen, jonka korkein hallinto-oikeus on purkanut ja palauttanut asian ministeriölle uudelleen käsiteltäväksi.

1990 menoarvio	12 500 000
1989 tilinpäätös	14 000 000
1988 tilinpäätös	12 000 000

42. *Avustukset energiataloudellisen tutkimuksen ja koetoiminnan edistämiseen* (siirtomääräraha)

Momentilta vähennetään 100 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu virheellisesti tälle momentille budjetoidun ehdollisen määrärahan siirrosta momentille 32.55.21.

1990 II lisämenoarvio	— 100 000
1990 menoarvio	34 100 000
1989 tilinpäätös	32 000 000
1988 tilinpäätös	30 500 000

80. Matkailun edistämiskeskus

21. *Eräät matkailun edistämistoiminnan menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	300 000
1990 menoarvio	57 080 000
1989 tilinpäätös	48 375 098
1988 tilinpäätös	45 712 817

85. Ulkomaankaupan edistäminen

40. *Avustus viennin edistämiseen* (arvio-määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 28 300 000 mk. Lisämäärärahasta saa käyttää 3 300 000

mk Sevillan maailmannäyttelyn paviljongin perustus- ja rakennustöistä aiheutuvien menojen maksamiseen ja 25 000 000 mk vuoden 1990 maksatukseen. Uusia vienninedistämis-

avustuksia saa myöntää vuonna 1990 lisää 12 000 000 markalla eli yhteensä enintään 197 500 000 mk.

Selvitysosa: Valtuuden lisäyksestä 12 000 000 markalla arvioidaan aiheutuvan menoja valtiolle vuonna 1991 9 000 000 mk ja vuonna 1992 3 000 000 mk.

Vuoden 1992 Sevillan maailmannäyttelyn Suomen näyttelypaviljongin perustus- ja rakennustöiden käynnistämistä aikaistetaan kustannusten säästämiseksi. Sevillan maailmannäyttelyyn osallistumisesta aiheutuvien kokonaiskustannusten arvioidaan olevan noin 40 milj. mk, josta elinkeinoelämän rahoitusosuus on noin 10 milj. mk. Suomen näyttelypaviljongin suunnittelu- ja rakennuskustannukset ovat noin 23 milj. mk.

1990 II lisämenoarvio.....	28 300 000
1990 I lisämenoarvio.....	—11 000 000
1990 menoarvio.....	130 500 000
1989 tilinpäätös.....	63 460 568
1988 tilinpäätös.....	139 800 000

47. Korkotuki Suomen Vientiluotto Oy:lle (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että kotimaasta tapahtuvaan aluksen hankintaan hyväksyttävien korkotukilainojen enimmäismääräksi vuonna 1990 hyväksytään

1 962 000 000 mk. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

Selvitysosa: Kotimaasta tapahtuvaan aluksen hankintaan hyväksyttävien lainojen määrän lisäys, yhteensä 227 000 000 mk, aiheutuu vastaavan valtuuden käyttämättä jäämisestä vuonna 1989.

1990 menoarvio.....	110 000 000
1989 tilinpäätös.....	39 692 844
1988 tilinpäätös.....	33 501 819

60. Siirto vientitakuurahastoon (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 000 mk. Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös Valtiontakuekeskuslain (111/89) perusteella myönnettyjen takuiden aiheuttamia korvausmenoja varten tehtävän siirron maksamiseksi vientitakuurahastoon.

Selvitysosa: Siirron tarkoituksena on Wärtsilän Meriteollisuus Oy:n konkurssista aiheutuneiden korvausten maksaminen Suomen Vientiluotto Oy:lle maksusopimuksen mukaisesti.

1990 II lisämenoarvio.....	200 000 000
1990 menoarvio.....	100 000
1989 tilinpäätös.....	151 000 000
1988 tilinpäätös.....	—

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

29. Muut kulutusmenot
Momentille myönnetään lisäystä 250 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	250 000
1990 menoarvio.....	17 300 000
1989 tilinpäätös.....	15 859 115
1988 tilinpäätös.....	10 471 687

10. Työttömyysturvalautakunta

29. <i>Muut kulutusmenot</i>	1990 II lisämenoarvio	80 000
Momentille myönnetään lisäystä 80 000 mk.	1990 menoarvio.....	1 150 000
	1989 tilinpäätös.....	1 098 400
	1988 tilinpäätös.....	995 538

14. Tapaturmavirasto

70. <i>Kaluston hankinta</i>	peutta lisäävän laitteiston ohella hakemusten käsittelyprosessin yksinkertaistamista.
Momentille myönnetään lisäystä 500 000 mk. Lisämäärärahaa saa käyttää atk-pohjaisen korvausjärjestelmän uudistamiseksi tarvittavan tietojenkäsittelylaitteiston hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.	
<i>Selvitysosa:</i> Sotilasvammakorvausten käsittelyn tehostaminen edellyttää käsittelyno-	
	1990 II lisämenoarvio 500 000
	1990 menoarvio..... 1 800 000
	1989 tilinpäätös..... 2 999 563
	1988 tilinpäätös..... 267 892

15. Perhekustannusten tasaus

30. <i>Valtionosuus kunnille lasten kotona tapahtuvan hoidon tukemiseen (arviomääräraha)</i>	53. <i>Avustus sairaan lapsen kuntoutuksesta tai sairaanhoidosta lapsen vanhemmille (siirtomääräraha)</i>
Momentille myönnetään lisäystä 40 000 000 mk.	Momentille myönnetään lisäystä 5 500 000 mk.
1990 II lisämenoarvio..... 40 000 000	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmista etuusmenoista sekä etuuden lakisääteistämiseen liittyvistä järjestelyistä.
1990 menoarvio 801 000 000	
1989 tilinpäätös 674 975 758	
1988 tilinpäätös 590 495 351	
52. <i>Lapsilisät (arviomääräraha)</i>	
Momentille myönnetään lisäystä 34 000 000 mk.	
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu kuukausimaksatukseen siirtymisestä aiheutuvista menoista sekä monilapsisten perheiden arvioitua suuremmasta määrästä.	
1990 II lisämenoarvio..... 34 000 000	1990 II lisämenoarvio 5 500 000
1990 menoarvio 4 049 000 000	1990 menoarvio 13 000 000
1989 tilinpäätös 3 500 098 393	1989 tilinpäätös 15 500 000
1988 tilinpäätös 3 014 550 397	1988 tilinpäätös 18 000 000

17. Työttömyysturva

50. <i>Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha)</i>	2 000 000 mk työttömyyskassoille pankkilakosta aiheutuneiden ylimääräisten kulujen korvaamiseen.
Momentille myönnetään lisäystä 86 000 000 mk. Määrärahasta saa käyttää enintään	<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheu-

tuu lähinnä ennakoitua suuremmista päivärahoista sekä työttömyyskassoille pankkila-kosta aiheutuneiden ylimääräisten kulujen korvaamisesta.

1990 II lisämenoarvio	86 000 000
1990 I lisämenoarvio	4 000 000
1990 menoarvio	970 000 000
1989 tilinpäätös	1 053 232 713
1988 tilinpäätös	1 106 939 811

51. *Työttömyysturvalain mukainen perusturva* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 250 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu ennakoitua paremmasta työllisyystilanteesta.

1990 II lisämenoarvio	— 250 000 000
1990 I lisämenoarvio	14 000 000
1990 menoarvio	1 090 000 000
1989 tilinpäätös	950 000 000
1988 tilinpäätös	1 295 000 000

18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 400 000 000 mk.

Selvitysosa: Verotuksen valmistumisen lykkäntyminen lisää sairausvakuutusrahaston vakuutusmaksutuloja arviolta 400 000 000 mk. Tämän johdosta voidaan määrärahaa vähentää vastaavasti.

1990 II lisämenoarvio	— 400 000 000
1990 I lisämenoarvio	500 000 000
1990 menoarvio	786 000 000
1989 tilinpäätös	1 222 518 344
1988 tilinpäätös	1 266 198 256

19. Eläkevakuutus

51. *Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 25 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu ennakoitua pienemmistä etuusmenoista ja suuremmista tuotoista.

1990 II lisämenoarvio	— 25 000 000
1990 menoarvio	1 734 000 000
1989 tilinpäätös	1 574 900 000
1988 tilinpäätös	1 427 091 590

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 37 050 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu vakuutusmaksutulojen arvioitua suuremmasta määrästä, joka johtuu vuoden 1990 yrittäjien vakuutusmaksuprosentin 2,0 prosenttiyksikköä korkeammasta tasosta edellisvuoteen verrattuna.

1990 II lisämenoarvio	— 37 050 000
1990 menoarvio	38 000 000
1989 tilinpäätös	141 600 000
1988 tilinpäätös	252 400 000

60. *Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 400 000 000 mk.

Selvitysosa: Verotuksen valmistumisen lykkäntyminen lisää kansaneläkerahaston vakuutusmaksutuloja arviolta 400 000 000 mk. Tämän johdosta voidaan määrärahaa vähentää vastaavasti.

1990 II lisämenoarvio	— 400 000 000
1990 I lisämenoarvio	1 548 000 000
1990 menoarvio	937 000 000
1989 tilinpäätös	1 561 996 964
1988 tilinpäätös	1 449 703 673

22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot

57. *Sotainvalidien Veljesliiton juhlarahan tuoton käyttö (siirtomääräraha)*

Momentille myönnetään 7 500 000 mk. Määrärahaa saa käyttää Kaunialan sotavammassairaalan laajennusten ja laitehankintojen rahoituksesta, sotainvalidien, heidän puolisoitensa ja leskiensä kuntoutustyöstä sekä Kyyhkylän kuntoutussairaalan laajennuksesta ja saneerauksesta aiheutuvien me-

nojen maksamiseen.

Selvitysosa: Valtioneuvosto on hyväksynyt lyötäväksi sotainvalidien juhlarahan Sotainvalidien Veljesliiton 50-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Sosiaali- ja terveysministeriö suorittaa määrärahan jakamisen mainittuihin kohteisiin.

1990 II lisämenoarvio 7 500 000

28. Muu toimeentuloturva

30. *Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 1 000 000 mk. Määrärahaa saa käyttää eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannusten korvaamiseen

kunnille valtioneuvoston määräämin perustein.

Selvitysosa: Suomeen muuttavien valtioneuvoston päätöksen tarkoittamien henkilöiden määräksi arvioidaan vuonna 1990 500 henkilöä, joille maksetaan toimeentulotukea enintään puolen vuoden ajalta.

1990 II lisämenoarvio 1 000 000

29. Pakolaisten vastaanotto

61. *Pakolaisten vastaanotto (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 60 000 000 mk. Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös vastaanottokeskusten toiminnan ylläpitämisestä ja kielteisen päätöksen saaneiden turvapaikanhakijoiden paluumatkakustannuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä turvapaikanhakijoiden määrän kasvusta. Vuonna 1990 varaudutaan järjestämään 2 000 turvapaikanhakijan vastaanotto.

1990 II lisämenoarvio 60 000 000

1990 menoarvio 68 000 000

1989 tilinpäätös 41 599 769

1988 tilinpäätös 21 065 002

30. Sosiaalihuolto

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille myönnetään lisäystä 1 550 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä lapsilisien maksatuksen lisäustannuksista.

1990 II lisämenoarvio 1 550 000

1990 menoarvio 16 000 000

1989 tilinpäätös 13 571 066

1988 tilinpäätös 12 131 536

32. Kuntien järjestämät sosiaalipalvelut

30. *Valtionosuus kunnille sosiaalipalvelujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 350 000 000 mk. Momentin perusteluja muutetaan siten, että toteuttamissuunnitelmia saadaan vahvistaa niin, että henkilökunnan määrän lisäys on enintään 2 681 henkilöä.

Selvitysosa: Henkilökunnan määrää lisätään anniskeluoikeuksien lisäämisen edellyttämään alkoholitarkastukseen liittyen. Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä ennakoitua suuremmista käyttökustannuksista.

1990 II lisämenoarvio	350 000 000
1990 menoarvio	7 098 500 000
1989 tilinpäätös	6 482 954 649
1988 tilinpäätös	5 624 157 814

31. *Valtionosuus kunnille sosiaalipalvelujen perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 19 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu hyväksytyjen hankkeiden toteuttamisajankohdan muutoksista.

1990 II lisämenoarvio	19 000 000
1990 menoarvio	126 500 000
1989 tilinpäätös	78 285 167
1988 tilinpäätös	74 114 267

38. *Valtionosuuden loppuerät kunnille sosiaalipalvelujen eräisiin käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 250 000 mk. Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös valtion kehitysvammahuollon toimintayksiköiden käytöstä vuosilta 1979—1981 perittyjen käyttöpäiväkorvausten alentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1989 aiheutuneiden valtion korvausten ja valtionosuuksien loppueristä sekä valtion kehitysvammahuollon toimintayksiköiden eräiden käyttöpäiväkorvausten laskentaperusteiden tarkistamisesta.

1990 II lisämenoarvio	2 250 000
1990 menoarvio	300 000
1989 tilinpäätös	2 857 306
1988 tilinpäätös	51 947 553

57. Lomatoiminta

40. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 70 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu lomituspalvelujen arvioitua vähäisemmästä käytöstä.

1990 II lisämenoarvio	—70 000 000
1990 menoarvio	1 233 000 000
1989 tilinpäätös	1 006 340 220
1988 tilinpäätös	884 959 689

42. *Valtion korvaus pienyrittäjien vuosilomajärjestelmän kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 500 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu arvioitua suuremmasta vuosilomarahaan oikeutettujen määrästä.

1990 II lisämenoarvio	2 500 000
1990 menoarvio	32 140 000
1989 tilinpäätös	28 172 254
1988 tilinpäätös	27 042 958

63. Valtion mielisairaalat

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 275 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

Hanke	Hyöty- ala m ²	Kustannusarvio 1000 mk mk/m ²		Myönnetty mk	Myönnetään mk
1. Niuvanniemen sairaala					
— rehusuoja	220	200	909	—	200 000
— öljyvarasto	64	75	1 172	—	75 000
				Yhteensä	275 000

1990 II lisämenoarvio	275 000
1990 menoarvio	18 550 000
1989 tilinpäätös	3 600 000
1988 tilinpäätös	3 200 000

77. Kuntien järjestämä ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelun hallinto

30. Valtionosuus kunnille ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun hallinnon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	30 000 000
1990 menoarvio	207 000 000
1989 tilinpäätös	190 749 702
1988 tilinpäätös	184 166 880

78. Kuntien järjestämä kansanterveystyö

Tämän luvun ja lukujen 33.32, 33.77 ja 33.79 lukuperustelujen päätösosaa muutetaan henkilökuntamäärien siirtojen osalta siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä ympäristönsuojelun hallinnon palvelujen joustavan järjestämisen ja kuntien ja kuntainliittojen palvelujen tarkoituksenmukaisen kehittämisen mahdollistamiseksi henkilöstöä voidaan tarpeellisessa määrin kokonaishenkilökunnan puitteissa siirtää momenttien 33.32.30, 33.77.30, 33.78.30 ja 33.79.30 välillä siten, että kunkin momentin henkilökuntamäärä lisääntyy tai vähenee enintään 150 henkilöllä aikaisemman 100 henkilön sijasta.

30. Valtionosuus kunnille kansanterveystyön käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 150 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä ennakoitua suuremmista käyttökustannuksista.

1990 II lisämenoarvio	150 000 000
1990 menoarvio	5 016 500 000
1989 tilinpäätös	4 600 504 632
1988 tilinpäätös	4 134 429 339

31. Valtionosuus kunnille kansanterveystyön perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu hyväksytyjen hankkeiden toteuttamisajankohdan muutoksista.

1990 II lisämenoarvio	30 000 000
1990 menoarvio	103 800 000
1989 tilinpäätös	72 042 938
1988 tilinpäätös	91 206 198

38. Valtionosuuden ja valtion korvauksen loppuerät kunnille kansanterveystyön eräisiin käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 700 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984

aiheutuneiden käyttökustannusten valtionosuuksien ja valtion korvausten loppueristä.

1990 II lisämenoarvio	700 000
1990 menoarvio	400 000
1989 tilinpäätös	23 875
1988 tilinpäätös	959 985

79. Kuntien järjestämä erikoissairaanhoito

30. Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoidon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 250 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmista käyttökustannuksista.

1990 II lisämenoarvio	250 000 000
1990 menoarvio	5 895 500 000
1989 tilinpäätös	5 460 150 798
1988 tilinpäätös	4 870 944 628

31. Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoidon perustamiskustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 12 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu hyväksytyjen hankkeiden toteuttamisajankohdan muutoksista.

1990 II lisämenoarvio	12 000 000
1990 menoarvio	115 600 000
1989 tilinpäätös	115 053 660
1988 tilinpäätös	71 572 442

32. Valtion maksuosuus yliopistollisten keskussairaaloiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 28 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	28 000 000
1990 menoarvio	450 000 000
1989 tilinpäätös	424 954 239
1988 tilinpäätös	374 747 105

33. Valtion maksuosuus yliopistollisten keskussairaaloiden kustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 600 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	3 600 000
1990 menoarvio	59 600 000
1989 tilinpäätös	49 394 949
1988 tilinpäätös	59 875 220

38. Valtionosuuden ja valtion korvauksen loppuerät kunnille erikoissairaanhoidon eräisiin käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 800 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden käyttökustannusten valtionosuuksien ja valtion korvausten loppueristä.

1990 II lisämenoarvio	800 000
1990 menoarvio	400 000
1989 tilinpäätös	1 286 611
1988 tilinpäätös	2 572 935

92-95. Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttö

Selvitysosa: Raha-automaattiasetuksen 29 §:n 1 momentin mukainen jaettava määrä oli kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa arvioitu 781 500 000 markaksi. Jaettavissa olleeksi enimmäismääräksi osoittautui 806 176 455 mk. Valtioneuvosto on 25.1.1990 tekemällään päätöksellä jakanut avustuksina yhteensä

757 839 558 markan määrän. Valtioneuvosto päätti lisäksi jättää myöhemmin jaettavaksi 48 336 897 mk. Momenttien 33.92.50, 93.50, 93.51, 93.52, 93.53, 94.50 ja 95.50 määrärahat tarkistetaan valtioneuvoston päätösten mukaisesti. Vastaavat tulot tarkistetaan momentilla 12.33.92.

92. Kansanterveyden edistäminen

50. *Avustus yksityisille yhteisöille kansanterveystyön kustannuksiin (arviomääräraha)*
Momentilta vähennetään 16 118 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	—16 118 000
1990 menoarvio.....	186 894 000
1989 tilinpäätös.....	130 142 000
1988 tilinpäätös.....	116 802 000

93. Eräiden sosiaalipalvelujen avustaminen

50. *Avustus yksityisille yhteisöille lasten ja nuorten huollon kustannuksiin (arviomääräraha)*
Momentille myönnetään lisäystä 180 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	180 000
1990 menoarvio	85 950 000
1989 tilinpäätös	87 431 000
1988 tilinpäätös	58 337 000

51. *Avustus yksityisille yhteisöille vanhus-ten huollon kustannuksiin (arviomääräraha)*
Momentilta vähennetään 10 402 442 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	—10 402 442
1990 menoarvio.....	144 867 000
1989 tilinpäätös.....	116 881 613
1988 tilinpäätös.....	90 978 939

52. *Avustus yksityisille yhteisöille vammaisten huollon kustannuksiin (arviomääräraha)*
Momentilta vähennetään 4 784 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	—4 784 000
1990 menoarvio.....	250 689 000
1989 tilinpäätös.....	228 267 000
1988 tilinpäätös.....	164 722 000

53. *Avustus yksityisille yhteisöille raittius-työn ja päihdehuollon kustannuksiin (arviomääräraha)*
Momentille myönnetään lisäystä 3 065 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	3 065 000
1990 menoarvio	32 137 000
1989 tilinpäätös	32 857 000
1988 tilinpäätös	17 100 000

94. Lomanviettomahdollisuuksien edistäminen

50. *Avustus yksityisille yhteisöille lomatoiminnan kustannuksiin (arviomääräraha)*
Momentille myönnetään lisäystä 4 343 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	4 343 000
1990 menoarvio	77 560 000
1989 tilinpäätös	73 831 000
1988 tilinpäätös	68 203 000

95. Suuronnettomuuksiin varautuminen

50. *Avustus yksityisille yhteisöille suuronnettomuuksiin varautumisesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)*
Momentille myönnetään lisäystä 56 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	56 000
1990 menoarvio.....	3 403 000
1989 tilinpäätös.....	3 791 000
1988 tilinpäätös.....	3 127 000

99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut menot

50. *Eräät avustukset*

heutuvien menojen maksamiseen.

Momentille myönnetään lisäystä 400 000 mk. Lisämäärärahaa saa käyttää AIDS-tukikeskuksen toiminnan avustamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

1990 II lisämenoarvio	400 000
1990 menoarvio.....	4 870 000

Pääluokka 34 TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Työministeriö

29. *Muut kulutusmenot*
Momentille myönnetään lisäystä 2 500 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu postimaksuista sekä valtakunnansovittelijain toimiston uudelleenjärjestelyistä. Määrärahasta on tarkoitus käyttää 1 900 000 mk postimaksuihin.

1990 II lisämenoarvio	2 500 000
1990 menoarvio	30 684 000
1989 tilinpäätös	25 845 928
1988 tilinpäätös	24 680 472

06. Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinto

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Peruspalkkaisten virkamiesten palkkauksiin myönnettyä määrärahaa saa käyttää seitsemän viran perustamiseksi 1.12.1990 lukien johtotehtäviä varten edellyttäen, että seitsemän virkaa lakkautetaan samasta ajankohdasta lukien vastaavalta tehtäväalueelta. Tilapäisten virkamiesten palkkauksiin myönnettyä määrärahaa saa käyttää yhdeksän henkilön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Momentille ei edellä olevan johdosta myönnetä lisäystä.

1990 menoarvio	278 856 000
1989 tilinpäätös	249 211 775
1988 tilinpäätös	225 463 823

29. *Muut kulutusmenot*
Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä postimaksuista.

1990 II lisämenoarvio	2 000 000
1990 menoarvio	81 650 000
1989 tilinpäätös	74 454 120
1988 tilinpäätös	61 265 716

08. Työvoimaopisto

29. *Muut kulutusmenot*
Momentille myönnetään lisäystä 60 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	60 000
1990 menoarvio	1 300 000
1989 tilinpäätös	1 235 864
1988 tilinpäätös	1 131 963

30. Työvoimapalvelut

50. *Työllisyyskoulutuksen koulutus- ja erityistuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 11 500 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu koulutus- ja erityistuen arvioitua suuremmasta korotuksesta koskien käyttösuunnitelman kohtaa 1.

1990 II lisämenoarvio.....	11 500 000
1990 menoarvio.....	527 300 000
1989 tilinpäätös.....	437 871 216
1988 tilinpäätös.....	384 089 897

64. Muuttoturva (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	5 000 000
1990 menoarvio.....	39 000 000
1989 tilinpäätös.....	43 115 425
1988 tilinpäätös.....	28 140 109

50. Työllisyyden hoito

02. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 160 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahassa on lisäyksenä otettu huomioon 5 000 000 mk koskien käyttösuunnitelman kohtaa "Harkinnanvarainen työllistäminen" ja työllisyyslain ennakoitua pienempien velvoitteiden johdosta vähennyksenä 165 000 000 mk koskien käyttösuunnitelman kohtia "Työllisyyslain 18—20 §:ien velvoitteet", "Sosiaaliturvamaksu" ja "Muut menot".

1990 II lisämenoarvio.....	— 160 000 000
1990 menoarvio.....	895 600 000
1989 tilinpäätös.....	575 582 882
1988 tilinpäätös.....	445 886 589

30. Valtionosuus kunnille ja kuntainliitoille työttömyyden lieventämiseen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 172 000 000 mk.

Selvitysosa: Määrärahassa on lisäyksenä otettu huomioon 6 000 000 mk koskien käyttösuunnitelman kohtaa "Harkinnanvarainen työllistämisyksikkö" ja työllisyyslain ennakoitua pienempien velvoitteiden johdosta vähennyksenä 178 000 000 mk koskien käyttösuunnitelman kohtia "Valtionosuus" ja "Lisätuki".

1990 II lisämenoarvio.....	— 172 000 000
1990 I lisämenoarvio.....	— 120 000 000
1990 menoarvio.....	1 409 000 000
1989 tilinpäätös.....	966 584 498
1988 tilinpäätös.....	842 246 455

61. Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 15 000 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä vajaakuntoisten työllistämisestä ja yrittäjäksi ryhtyvien työttömien tukemisesta koskien käyttösuunnitelman kohtaa "Harkinnanvarainen työllistäminen."

1990 II lisämenoarvio.....	15 000 000
1990 I lisämenoarvio.....	13 500 000
1990 menoarvio.....	353 000 000
1989 tilinpäätös.....	336 474 654
1988 tilinpäätös.....	293 046 323

62. Työllisyysperusteinen valtionapu investointeihin (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 1990 saa uusia avustuksia myöntää lisää enintään 100 000 000 mk. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

Selvitysosa: Myöntämisvaltuuden lisäyksen johdosta arvioidaan valtiolle aiheutuvan vuonna 1991 menoja 75 000 000 mk ja vuonna 1992 25 000 000 mk.

1990 menoarvio.....	180 000 000
1989 tilinpäätös.....	150 000 000
1988 tilinpäätös.....	240 000 000

77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	100 000 000
1990 menoarvio.....	310 000 000
1989 tilinpäätös.....	494 409 743
1988 tilinpäätös.....	506 037 647

99. Työministeriön hallinnonalan muut menot

25. *Siirtolaisuus- ja kansainväliset asiat* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 mk. Samalla momentin määrärahan käyttöperusteita muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös Neuvostoliiton suomalaisien paluumuuttajien työhönsijoituksen edistämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä projektitoiminnasta aiheutuvien palkkausmenojen maksamiseen.

1990 II lisämenoarvio	300 000
1990 menoarvio.....	3 000 000
1989 tilinpäätös.....	3 068 000
1988 tilinpäätös.....	1 789 672

50. *Palkkaturva* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 000 mk.

Selvitysosa: Vastaavasti momentille 12.34.70 kertyy lisäystä 40 000 000 mk.

1990 II lisämenoarvio.....	40 000 000
1990 menoarvio	120 000 000
1989 tilinpäätös	189 996 191
1988 tilinpäätös	93 863 996

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöministeriö

29. *Muut kulutusmenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 190 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	190 000
1990 menoarvio	16 300 000
1989 tilinpäätös	14 447 417
1988 tilinpäätös	10 739 368

15. Luonnonsuojelu ja luonnon virkistyskäyttö

21. *Luonnonsuojelun yleismenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 720 000 mk. Samalla momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös maanomistajien kuulemisen ehdotuksesta valtakunnalliseksi rantojen suojeluohjelmaksi järjestämisestä kunnille aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Valtioneuvosto teki 30.5.1990 periaatepäätöksen valtakunnallisen rantojen suojeluohjelman valmistelusta, johon liittyen maanomistajien kuulemisesta kuulutusmenot tellyllä sekä karttojen piirtämisestä aiheutuu valtiolle menoja. Lisämäärärahasta on tarkoitettu 220 000 mk luonnonsuojelualueiden kiinteistöhoitomaihin.

1990 II lisämenoarvio	720 000
1990 menoarvio.....	2 700 000
1989 tilinpäätös.....	2 200 000
1988 tilinpäätös.....	1 900 000

22. *Luonnonsuojelualueiden hoito ja kunnossapito*

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 mk. Samalla momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös tilapäisluonteisiin suunnittelu- ja rakentamistehtäviin.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Urho Kekkosen kansallispuiston Savukosken opastuskeskuksen näyttelyn suunnittelusta ja rakentamisesta sekä kalustuksen loppuunsaattamisesta.

1990 II lisämenoarvio	500 000
1990 menoarvio.....	8 800 000
1989 tilinpäätös.....	7 397 346
1988 tilinpäätös.....	5 850 764

25. Vesi- ja ympäristöhallinto

40. Teollisuuden vesiensuojeluinvestointien korkotuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 3 000 000 mk.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu teollisuuden korkotukilainojen arvioitua vähäisemmästä määrästä.

1990 II lisämenoarvio	— 3 000 000
1990 menoarvio	8 000 000
1989 tilinpäätös	3 449 106
1988 tilinpäätös	3 898 781

41. Avustukset maatalouden vesiensuojelutoimenpiteisiin (siirtomääräraha)

Momentilta vähennetään 400 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	— 400 000
1990 menoarvio	1 800 000
1989 tilinpäätös	1 700 000
1988 tilinpäätös	1 500 000

71. Öljyntorjuntakaluston hankinta (siirtomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 200 000

mk. Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että vuoden 1990 aikana saa tehdä öljyntorjunta-alus Hylkeen peruskorjausta koskevia tilauksia enintään 13 200 000 markan arvosta.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Hylkeen peruskorjausesta ja Ruotsissa Karlskronan vesillä 14.5.1990 tapahtuneen öljyvahingon torjuntatyössä käytetyn kaluston uusimisesta sekä torjuntatyössä todettujen öljyntorjunta-alus Hallin paikannus- ja turvallisuusjärjestelmien puutteiden korjaamisesta. Torjunta-apua annettaessa käytetystä kalustosta haetaan korvausta Ruotsin valtiolta. Muulta osin valtiolle haetaan korvausta öljysuojarahastosta annetun lain (379/74) 5 §:n nojalla. Korvaukset tuloutetaan momentille 12.35.60.

1990 II lisämenoarvio	2 200 000
1990 menoarvio	4 000 000
1989 tilinpäätös	1 000 000
1988 tilinpäätös	13 000 000

40. Asuntohallitus

29. Muut kulutusmenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 400 000 mk.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu lähinnä postimaksuista ja pankkien palvelumaksuista.

1990 II lisämenoarvio	400 000
1990 menoarvio	8 850 000
1989 tilinpäätös	9 200 000
1988 tilinpäätös	11 244 867

45. Asuntotoimi

60. Siirto asunto-olojen kehittämistarpeeseen

Momentin perusteluja muutetaan siten, että rahaston varoista myönnettävien lainojen sekä valtion lainan sijasta myönnettävien korkotukilainojen 5 167 000 000 markan määräistä myöntämisvaltuutta korotetaan 75 000 000 markalla eli enintään 5 242 000 000 markaksi. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

Selvitysosa: Valtuuden korotustarve aiheutuu 200 aravaehtoisen asunnon hankkimisesta lähinnä inkeriläisten paluumuuttajien asuttamiseksi.

1990 menoarvio	1 221 000 000
----------------------	---------------

63. Vuokra-asuntolainojen korkotuki (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten,

että aiemmin myönnetyn 520 000 000 markan valtuuden lisäksi vuonna 1990 saa hyväksyä korkotukilainoiksi julkisen valvonnan alaisen luottolaitosten tai kuntien varoista myönnettyjä vuokra-asuntojen hankkimista, rakentamista tai peruskorjausta varten otettuja lainoja 200 000 000 mk. Momentille ei tämän johdosta myönnetä lisäystä.

Selvitysosa: Lisävaltuus aiheutuu lainojen suuresta kysynnästä. Korkotuen piiriin on tarkoitus hyväksyä vuonna 1990 noin 2 700 asuntoa.

1990 I lisämenoarvio	5 000 000
1990 menoarvio	63 000 000
1989 tilinpäätös	46 466 803
1988 tilinpäätös	28 863 449

99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot

24. *Kansainvälinen yhteistyö*
Momentille myönnetään lisäystä 1 500 000 mk. Samalla momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös Keski- ja Itä-Euroopan alueellisen ympäristökeskuksen toimintaan osallistumisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.
Selvitysosa: Suomi osallistuu Keski- ja Itä-Euroopan alueellisen ympäristökeskuksen

toimintaan vuosina 1990—92 yhteensä 2 000 000 markan rahoitusosuudella. Vuoden 1990 rahoitusosuus on 700 000 mk.

1990 II lisämenoarvio	1 500 000
1990 menoarvio	13 000 000
1989 tilinpäätös	11 814 427
1988 tilinpäätös	6 610 932

Pääluokka 36

VALTIONVELKA

01. Kotimaisen velan korko

90. *Kotimaisen velan korko* (arviomääräraha)
Momentilta vähennetään 30 000 000 mk.
Selvitysosa: Vähennys aiheutuu pääosin vuoden 1989 kotimaisen lainanoton jäämisestä arvioitua pienemmäksi.

1990 II lisämenoarvio	—30 000 000
1990 menoarvio	2 830 000 000
1989 tilinpäätös	2 838 460 036
1988 tilinpäätös	2 789 266 411

03. Ulkomaisen velan korko

90. *Ulkomaisen velan korko* (arviomääräraha)
Momentilta vähennetään 146 000 000 mk.
Selvitysosa: Vähennys aiheutuu kahden lainan ennenaikaisesta takaisinmaksusta vuoden 1989 lopussa sekä valuuttakurssimuutoksista.

1990 II lisämenoarvio	—146 000 000
1990 menoarvio	2 070 000 000
1989 tilinpäätös	2 059 354 958
1988 tilinpäätös	2 366 665 386

06. Valtionvelan kuoletukset

90. *Nettokuoletukset* (arviomääräraha)
Momentilta vähennetään 618 000 000 mk.
Selvitysosa: Lisämenoarvion tasapainottaminen edellyttää bruttolainanoton lisäämistä. Valtionvelan bruttokuoletusten arvioidaan vuonna 1990 jäävän 7 640 000 000 markkaan eli 225 000 000 mk menoarviossa arvioitua pienemmiksi. Bruttolainanoton lisäystarve on siten 393 000 000 mk, jolloin vuoden 1990

bruttolainanottotarve nousee 6 826 000 000 markkaan. Nettokuoletusten määrä vuonna 1990 supistuu siten 814 000 000 markkaan.

1990 II lisämenoarvio	— 618 000 000
1990 I lisämenoarvio	— 5 868 000 000
1990 menoarvio	7 300 000 000
1989 tilinpäätös	4 290 289 757
1988 tilinpäätös	—

Edellä esitetyn nojalla ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä seuraavat muutokset vuoden 1990 tulo- ja menoarvioon.

Muutoksia vuoden 1990 tulo- ja menoarvioon

TULOT

Osasto 11

mk

11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	984 500 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	1 400 000 000
01. Tulo- ja varallisuusvero, lisäystä	1 400 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	1 885 000 000
01. Liikevaihtovero, lisäystä	1 800 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero, lisäystä	85 000 000
06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut.....	100 000 000
09. Tasausvero, lisäystä	100 000 000
08. Valmisteverot	160 000 000
01. Tupakkavero, lisäystä	110 000 000
04. Alkoholiuomavero, lisäystä	80 000 000
06. Elintarviketuotteiden valmistevero, lisäystä.....	40 000 000
07. Polttoainevero, vähennystä	—80 000 000
09. Sokerivero, lisäystä	10 000 000
10. Muut verot	—2 540 500 000
01. Leimavero, vähennystä	—1 380 500 000
03. Auto- ja moottoripyörävero, vähennystä	—1 200 000 000

04. Moottoriajoneuvovero, lisäystä	40 000 000
19. Muut veronluonteiset tulot	—20 000 000
01. Oy Alko Ab:n ylijäämä, vähennystä	—140 000 000
04. Eräiden maataloustuotteiden markkinoimismaksut, lisäystä	120 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	670 602 558
25. Oikeusministeriön hallinnonala	4 800 000
50. Vankeinhoidolaitoksen tulot, lisäystä	4 800 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	5 000 000
05. Lääninhallitusten tulot	5 000 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	60 000 000
10. Korkeakoulujen tulot, lisäystä	60 000 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	763 000
76. Metsäntutkimuslaitoksen tulot, lisäystä	763 000
31. Liikenneministeriön hallinnonala	5 000 000
40. Autorekisterikeskuksen tulot, lisäystä	5 000 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	178 700 000
40. Geologian tutkimuskeskuksen tulot, lisäystä	7 000 000
42. Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen tulot, lisäystä	25 000 000
80. Siirto valtion ydinjätehuoltorahastosta, lisäystä	16 000 000
99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	130 700 000
33. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonala	376 339 558
92. Raha-automaattiyhdistyksen tuotto, vähennystä	—23 660 442
98. Valtionapujen palautukset, lisäystä	400 000 000
34. Työministeriön hallinnonala	40 000 000
70. Palkkaturvamaksujen palautukset, lisäystä	40 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT JA VOITON TULOUTUKSET	550 000 000
01. Korkotulot	550 000 000
07. Korot talletuksista, lisäystä	550 000 000

Osasto 14

14. LIIKETOIMINTAA HARJOITTAVAT VALTION VI- RASTOT JA LAITOKSET	—90 000 000
--	--------------------

02. Ilmailuhallinto		
Käyttömenot (31.92.21)	2 000 000	
	Käyttötalouden rahoituskate, vähennystä	—2 000 000
21. Vammaskosken tehdas		
01. Vammaskosken tehtaan käyttötulot, lisäystä ..	22 000 000	
Käyttömenot (27.91.21)	22 000 000	
	Käyttötalouden rahoituskate, lisäystä	—
45. Metsähallituksen metsät		
01. Metsähallituksen metsien käyttötulot, vähennys- tä	—103 000 000	
Käyttömenot (30.95.21)	—15 000 000	
	Käyttötalouden rahoituskate, vähennystä	—88 000 000

Lisäys tuloihin: 2 115 102 558

MENOT

Pääluokka 22

mk

22. EDUSKUNTA	1 100 000
02. Eduskunnan kanslia (010)	1 100 000
13. Korjaukset (siirtomääräraha), lisäystä	1 100 000

Pääluokka 23

23. VALTIONEUVOSTO	1 100 000
01. Valtioneuvosto (010)	700 000
21. Ministeriöiden käyttövarat, lisäystä	700 000
99. Valtioneuvoston muut menot (050)	400 000
23. Risto Rytin muistomerkki (siirtomääräraha 2 v)	400 000

Pääluokka 24

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	176 000 000
01. Ulkoasiainhallinto (030)	176 000 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	24 500 000
22. Kansainvälinen tiedotustoiminta (siirtomääräraha), lisäystä	3 500 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	17 500 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä	10 000 000
87. Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	50 500 000

88. Osakkeiden hankinta ETYK:n seurantakokouksen tilatarpeita varten (siirtomääräraha)	70 000 000
40. Teollinen kehitysyhteistyö (040)	—
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha)	—

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	33 950 000
01. Oikeusministeriö (070)	5 400 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	3 400 000
70. Kaluston hankinta	2 000 000
25. Lääninoikeudet (090)	500 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	500 000
30. Alioikeudet (090)	14 000 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	14 000 000
45. Eräät oikeudenhoitomenot (090)	8 000 000
50. Maksuton oikeudenkäynti (arviomääräraha), lisäystä	8 000 000
50. Vankeinhoitolaitos (100)	6 050 000
23. Työtoiminta (arviomääräraha), lisäystä	6 000 000
51. Valtionapu muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen, lisäystä .	50 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	207 555 000
01. Sisäasiainministeriö (050)	11 140 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	2 390 000
70. Kaluston hankinta, lisäystä	8 750 000
05. Lääninhallitukset (050)	1 000 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	1 000 000

07. Rekisteritoimistot (050)	500 000
27. Tietojen koneellinen käsittely, lisäystä	200 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	300 000
75. Poliisitoimi (080)	85 028 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	66 428 000
10. Kiinteistöjen käyttö (arviomääräraha), lisäystä	4 000 000
25. Ajoneuvojen käyttö ja kunnossapito (arviomääräraha), lisäystä	300 000
26. Poliisitoimen erityismenot (arviomääräraha), lisäystä	6 900 000
29. Muut kulutusmenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 400 000
71. Ajoneuvojen hankinta (siirtomääräraha), lisäystä	6 000 000
80. Pelastushallinto (110)	64 540 000
21. Eräät pelastushallinnon menot (arviomääräraha), lisäystä	1 500 000
32. Valtionosuus kunnan muun palo- ja pelastustoimen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	63 000 000
34. Väestönsuojelulain mukaiset korvaukset (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	40 000
90. Rajavartiolaitos (120)	23 200 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	20 300 000
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha), lisäystä	2 900 000
97. Avustukset kunnille (960)	22 147 000
31. Kuntien yleiset valtionosuudet (arviomääräraha), lisäystä	8 100 000
33. Kuntien verotulojen täydennys (arviomääräraha), lisäystä	14 047 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	47 350 000
01. Puolustusministeriö (150)	350 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	350 000
12. Puolustusvoimien palkkaus- ja muut menot (160)	—2 600 000
29. Muut kulutusmenot, vähennystä	—2 600 000
14. Asevelvollisten ylläpitomenot (160)	—27 000 000
02. Päivärahat ja reserviläispalkat (arviomääräraha), vähennystä ..	—21 000 000
21. Muonitus (arviomääräraha), vähennystä	—6 000 000
25. Puolustusmateriaalin hankinta- ja käyttömenot (160)	66 000 000
16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha), lisäystä	36 000 000

24. Varustuksen käyttö ja kunnossapito (siirtomääräraha), lisäystä .	30 000 000
27. Kiinteistömenot (160)	6 000 000
74. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha), lisäystä	6 000 000
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistoiminta (030)	7 000 000
22. Suomalaisten valvontajoukkojen hallinto- ja varustamismenot (siirtomääräraha)	7 000 000
91. Vammaskosken tehdas (150)	
21. Vammaskosken tehtaan käyttömenot (arviomääräraha), lisäystä	22 000 000
Käyttömenot (21): 22 000 000	
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), vähennystä	—2 400 000
Sijoitusmenot (74):—2 400 000	

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA .	367 420 000
03. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus (050)	420 000
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	420 000
05. Valtiokonttori (020)	—20 000 000
23. Työterveyshuollon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	—20 000 000
07. Eläkkeet (950)	173 000 000
05. Vakinaiset eläkkeet sekä perhe-eläkkeet ja hautausavut (arviomääräraha), lisäystä	136 000 000
07. Muut eläkemenot (arviomääräraha), lisäystä	37 000 000
18. Verohallinto (020)	67 800 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	54 100 000
29. Muut kulutusmenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 600 000
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha), lisäystä	7 100 000
37. Eräät hinnanerokorvaukset (670)	80 000 000
40. Jalostettujen elintarviketeollisuustuotteiden raaka-aineiden hinnanerokorvaukset (arviomääräraha), lisäystä	80 000 000

39. Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle (960)	27 900 000
30. Verotaloudellinen tasoitus (arviomääräraha), lisäystä	27 900 000
40. Tullilaitos (020)	5 300 000
21. Toimintamenot, lisäystä	5 300 000
52. Tilastokeskus (050)	2 000 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	2 000 000
64. Eräät valtion kiinteistömenot (050)	—
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha), lisäystä.....	700 000
75. Perusparannukset (siirtomääräraha), vähennystä.....	—700 000
82. Postipankki Oy (840)	11 000 000
43. Luottotappiokorvaus Postipankki Oy:lle (arviomääräraha), lisäystä	11 000 000
83. Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki ja Kansainvälinen valuuttarahasto (040)	—
67. Suomen osuus Kansainvälisen valuuttarahaston jäsenosuuksien korottamisesta	—
85. Kansainväliset rahoitusyhteisöt (040)	20 000 000
66. Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha), lisäystä	20 000 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	911 813 000
01. Opetusministeriö (210)	150 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	150 000
06. Valtion audiovisuaalinen keskus (210)	150 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	150 000
10. Korkeakoulut (240)	161 433 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	63 780 000
21. Muut opetus- ja tutkimusmenot, kaluston hankinta sekä kiinteistön käyttö (siirtomääräraha), lisäystä	6 900 000
28. Maksullinen palvelutoiminta (arviomääräraha), lisäystä	90 000 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä.....	753 000

11. Valtion harjoittelukoulut (220)	680 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	680 000
37. Muut korkeakoulumenot (240)	250 000
27. Korkeakoulujen yhteinen atk-toiminta (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	250 000
39. Valtion opintotukikeskus (260)	—
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	200 000
52. Opintolainojen valtiontakaus ja korkotuki (arviomääräraha), lisäystä	15 000 000
55. Opintoraha (arviomääräraha), vähennystä	—15 200 000
43. Lukiot (220)	90 000 000
30. Valtionosuus lukioden käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	90 000 000
46. Peruskoulut (220)	362 650 000
30. Valtionosuus peruskoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	362 000 000
52. Avustus vieraskielisille kouluille, lisäystä	400 000
55. Avustus ulkomailla toimiville kouluille (arviomääräraha), lisäystä	250 000
51. Lastentarhanopettajaopistot (230)	1 000 000
21. Oppilashuolto (arviomääräraha), lisäystä	1 000 000
56. Kirjastotoimi (280)	55 000 000
30. Valtionosuus ja -avustus kirjastojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	55 000 000
57. Yhteiskunnallinen sivistystyö (250)	64 000 000
30. Valtionosuus ja -avustus kansalais- ja työväenopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	40 000 000
50. Valtionapu kansanopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	20 000 000
55. Valtionapu opintokeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	4 000 000
60. Valtion ammatilliset oppilaitokset (230)	20 000 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	30 000 000
23. Väliaikainen ammatillinen koulutus, vähennystä	—10 000 000
65. Kunnalliset ammatilliset oppilaitokset (230)	100 000 000
30. Valtionosuus käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä ..	100 000 000

67. Yksityiset ammatilliset oppilaitokset (230)	35 000 000
50. Valtionavustus käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	25 000 000
51. Valtionavustus ammatillisten erityisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
69. Ammatillinen kurssitoiminta ja ammatilliset erikoisoppilaitokset (250)	7 000 000
26. Ammatilliset pätevyystutkinnot (arviomääräraha), lisäystä	2 000 000
28. Valtion ammatillisten oppilaitosten muut ammattikurssit, vähennystä	—5 000 000
33. Kunnallisten ja yksityisten ammatillisten oppilaitosten kurssitoiminta, vähennystä	—5 000 000
50. Valtionavustus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	15 000 000
74. Oppisopimustalouteen perustuva ammattikoulutus (230)	2 000 000
27. Kurssitoiminta (arviomääräraha), lisäystä	22 000 000
40. Korvaus työnantajille (arviomääräraha), vähennystä	—20 000 000
84. Museovirasto (280)	1 100 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	1 100 000
88. Suomen Akatemia ja tieteen tukeminen (270)	10 000 000
54. Eräät lisäavustukset tieteen tukemiseen, lisäystä	10 000 000
98. Kansainvälinen yhteistyö (030)	1 400 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä	1 400 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	541 110 000
01. Maa- ja metsätalousministeriö (650)	550 000
29. Muut kulutusmenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	550 000
08. Maataloushallinto (670)	1 950 000
25. Maatalouslaskenta (siirtomääräraha), lisäystä	1 500 000
29. Muut kulutusmenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	450 000
30. Maatalouden neuvontatyön tukeminen (670)	900 000
42. Valtionapu 4H-toiminnan kehittämiseen, lisäystä	900 000

31. Maataloustuotteiden hintatuki (670)	10 500 000
45. Sokerintuotannon tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	10 500 000
32. Maataloustuotteiden vientituki ja tuotannon tasapainottamistoimenpiteet (670)	385 000 000
40. Maataloustuotteiden vientituki (arviomääräraha), lisäystä	385 000 000
33. Maatilatalouden rakenteen ja maaseudun kehittäminen (670)	81 000 000
40. Nuorten viljelijöiden tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	20 000 000
49. Maatalouden ja maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha), lisäystä	61 000 000
38. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos (690)	—400 000
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha), vähennystä	—400 000
40. Vesivarojen käyttö (560)	31 400 000
14. Vesistöjen hoito (siirtomääräraha), lisäystä.....	10 800 000
43. Eräät vesioikeudelliset korvaukset (arviomääräraha), lisäystä ..	15 700 000
77. Vesistö- ja vesihuoltotyöt (siirtomääräraha), lisäystä	4 900 000
50. Yleismetsätalous (680)	300 000
41. Valtionapu metsäpuiden jalostustoimintaan, lisäystä	300 000
58. Yksityismetsätalous (680)	11 000 000
42. Valtionapu metsälautakunnille, lisäystä	11 000 000
60. Maanmittaushallinto (550)	17 000 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	11 000 000
80. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha), lisäystä	6 000 000
76. Metsäntutkimuslaitos (660)	910 000
24. Tutkimus- ja metsätalousmenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .	650 000
77. Metsien perusparannukset (siirtomääräraha), lisäystä	260 000
95. Metsähallituksen metsät (680)	
21. Liiketoiminnan käyttömenot (arviomääräraha), vähennystä	—15 000 000
Käyttömenot (21):—15 000 000	
99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot (650) ..	1 000 000
25. Kansainvälinen yhteistyö, lisäystä	1 000 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA	238 018 000
01. Liikenneministeriö (710)	600 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	600 000
24. Tiet (720)	158 900 000
15. Yleisten teiden hoito ja ylläpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .	100 000 000
50. Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon (arviomääräraha), lisäystä	12 700 000
77. Yleisten teiden tekeminen (siirtomääräraha), lisäystä	6 200 000
87. Maa-alueiden hankinta ja tielain mukaiset korvaukset (arvio- määräraha), lisäystä	40 000 000
30. Merenkululaitos (730)	12 170 000
29. Muut kulutusmenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 170 000
78. Keitele-Päijänne kanava (siirtomääräraha), lisäystä	10 000 000
32. Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen (730)	—19 170 000
40. Lastialusten hankintojen tukeminen (arviomääräraha), vähen- nystä	—18 500 000
44. Saaristoliikenteen avustaminen, vähennystä	—670 000
40. Autorekisterikeskus (720)	19 300 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	15 000 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	4 300 000
55. Tietoliikenteen korvaukset ja avustukset (760)	2 600 000
42. Lehdistön yleinen kuljetustuki, lisäystä	1 000 000
52. Valtionapu televisio-ohjelmien välityskustannuksiin Suur-Tuk- holman alueella (siirtomääräraha), lisäystä	1 600 000
57. Rautatieliikenteen korvaukset ja radanpito (750).....	62 800 000
42. Korvaus koulutuksesta, vähennystä	—4 000 000
63. Radanpidon varaston perustaminen, lisäystä	66 800 000
92. Ilmailuhallinto (740)	
21. Muut käyttömenot (arviomääräraha), lisäystä .	2 000 000
Käyttömenot (21): 2 000 000	
77. Lentokenttien rakentaminen (siirtomääräraha), lisäystä	1 000 000
Sijoitusmenot (77): 1 000 000	

99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot (710).....	—182 000
22. Tutkimus ja suunnittelu (siirtomääräraha), lisäystä	363 000
50. Eräät valtionavut ilmailutoiminnan ylläpitämiseen, vähennystä .	—545 000

Pääluokka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HAL- LINNONALA	628 455 000
01. Kauppa- ja teollisuusministeriö (810)	680 000
29. Muut kulutusmenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	680 000
02. Piiritoimistot (810)	200 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	200 000
31. Kuluttajansuoja (820)	225 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	225 000
40. Geologian tutkimuskeskus (830)	6 300 000
28. Maksullinen palvelutoiminta (arviomääräraha), lisäystä	6 300 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)	—
43. Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen maksulliset tutkimuspalvelut (830)	25 000 000
21. Käyttömenot (arviomääräraha), lisäystä	25 000 000
46. Teknisen ja kaupallisen tutkimuksen edistäminen (830)	4 950 000
21. Ulko- ja kotimaankauppaan liittyvä tutkimustoiminta (siirto- määräraha), lisäystä	750 000
22. Kansainvälinen teknistaloudellinen yhteistyö (siirtomääräraha), lisäystä	1 200 000
43. Avustukset kansainvälisiin teknisiin yhteistyöhankkeisiin sekä kansainvälistymiskoulutukseen (siirtomääräraha), lisäystä	3 000 000
50. Teollisuuden edistäminen (850)	282 500 000
21. Malminetsintää ja esiintymien hyödyntämistä palveleva tutkimus (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	150 000
41. Kaivannaisteollisuuden edistäminen (siirtomääräraha 2 v), vä- hennystä	—150 000
46. Korvaus Valmet Oy:lle (siirtomääräraha)	82 500 000
60. Siirto valtiontakausrahastoon (arviomääräraha), lisäystä	100 000 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha), lisäystä	100 000 000

51. Yritystoiminnan alueelliset rahoitustoimenpiteet (850)	80 000 000
49. Yritystoiminnan aluetuki (arviomääräraha), lisäystä	80 000 000
55. Energiatalous (860)	—
21. Eräät energiahuollon tutkimus-, suunnittelu- ja valvontatoiminnan menot (siirtomääräraha), lisäystä	100 000
42. Avustukset energiataloudellisen tutkimuksen ja koetoiminnan edistämiseen (siirtomääräraha), vähennystä	—100 000
80. Matkailun edistämiskeskus (870)	300 000
21. Eräät matkailun edistämistoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	300 000
85. Ulkomaankaupan edistäminen (880)	228 300 000
40. Avustus viennin edistämiseen (arviomääräraha), lisäystä	28 300 000
60. Siirto vientitakuurahastoon (arviomääräraha), lisäystä	200 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	—89 805 442
01. Sosiaali- ja terveysministeriö (400)	250 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	250 000
10. Työttömyysturvalautakunta (400)	80 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	80 000
14. Tapaturmavirasto (400)	500 000
70. Kaluston hankinta, lisäystä	500 000
15. Perhekustannusten taseus (410)	79 500 000
30. Valtionosuus kunnille lasten kotona tapahtuvan hoidon tukemiseen (arviomääräraha), lisäystä	40 000 000
52. Lapsilisät (arviomääräraha), lisäystä	34 000 000
53. Avustus sairaan lapsen kuntoutuksesta tai sairaanhoidosta lapsen vanhemmille (siirtomääräraha), lisäystä	5 500 000
17. Työttömyysturva (410)	—164 000 000
50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha), lisäystä	86 000 000
51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha), vähennystä	—250 000 000

18. Sairausvakuutus (410)	—400 000 000
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	—400 000 000
19. Eläkevakuutus (410)	—462 050 000
51. Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	—25 000 000
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	—37 050 000
60. Valtionosuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	—400 000 000
22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot (410) .	7 500 000
57. Sotainvalidien Veljesliiton juhlarahan tuoton käyttö (siirtomääräraha).....	7 500 000
28. Muu toimeentuloturva (410)	1 000 000
30. Valtion korvaus kunnille eräiden Suomeen muuttavien henkilöiden toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksiin (arviomääräraha)	1 000 000
29. Pakolaisten vastaanotto (410)	60 000 000
61. Pakolaisten vastaanotto (arviomääräraha), lisäystä	60 000 000
30. Sosiaalihallitus (400)	1 550 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	1 550 000
32. Kuntien järjestämät sosiaalipalvelut (420)	371 250 000
30. Valtionosuus kunnille sosiaalipalvelujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	350 000 000
31. Valtionosuus kunnille sosiaalipalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	19 000 000
38. Valtionosuuden loppuerät kunnille sosiaalipalvelujen eräisiin käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	2 250 000
57. Lomatoiminta (420)	—67 500 000
40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	—70 000 000
42. Valtion korvaus pienyrittäjien vuosilomajärjestelmän kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	2 500 000
63. Valtion mielisairaalat (480)	275 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä.....	275 000

77. Kuntien järjestämä ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelun hallinto (460)	30 000 000
30. Valtionosuus kunnille ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun hallinnon käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	30 000 000
78. Kuntien järjestämä kansanterveystyö (470)	180 700 000
30. Valtionosuus kunnille kansanterveystyön käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	150 000 000
31. Valtionosuus kunnille kansanterveystyön perustamiskustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	30 000 000
38. Valtionosuuden ja valtion korvauksen loppuerät kunnille kansanterveystyön eräisiin käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	700 000
79. Kuntien järjestämä erikoissairaanhoido (480)	294 400 000
30. Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoidon käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	250 000 000
31. Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoidon perustamiskustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	12 000 000
32. Valtion maksuosuus yliopistollisten keskussairaaloiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	28 000 000
33. Valtion maksuosuus yliopistollisten keskussairaaloiden kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	3 600 000
38. Valtionosuuden ja valtion korvauksen loppuerät kunnille erikoissairaanhoidon eräisiin käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	800 000
92. Kansanterveyden edistäminen (470)	—16 118 000
50. Avustus yksityisille yhteisöille kansanterveystyön kustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	—16 118 000
93. Eräiden sosiaalipalvelujen avustaminen (420)	—11 941 442
50. Avustus yksityisille yhteisöille lasten ja nuorten huollon kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	180 000
51. Avustus yksityisille yhteisöille vanhusten huollon kustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	—10 402 442
52. Avustus yksityisille yhteisöille vammaisten huollon kustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	—4 784 000
53. Avustus yksityisille yhteisöille raittiustyön ja päihdehuollon kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	3 065 000
94. Lomanviettomahdollisuuksien edistäminen (420)	4 343 000
50. Avustus yksityisille yhteisöille lomatoiminnan kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	4 343 000
95. Suuronnettomuuksiin varautuminen (110)	56 000
50. Avustus yksityisille yhteisöille suuronnettomuuksiin varautumisesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	56 000

99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut menot (400)	400 000
50. Eräät avustukset, lisäystä	400 000

Pääluokka 34

34. TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	—155 640 000
01. Työministeriö (610)	2 500 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	2 500 000
06. Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinto (620)	2 000 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	2 000 000
08. Työvoimaopisto (610)	60 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	60 000
30. Työvoimapalvelut (630)	16 500 000
50. Työllisyyskoulutuksen koulutus- ja erityistuki (arviomääräraha), lisäystä	11 500 000
64. Muuttoturva (arviomääräraha), lisäystä	5 000 000
50. Työllisyyden hoito (630)	—217 000 000
02. Palkkaukset (arviomääräraha), vähennystä	—160 000 000
30. Valtionosuus kunnille ja kuntainliitoille työttömyyden lieventämiseen (arviomääräraha), vähennystä	—172 000 000
61. Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (arviomääräraha), lisäystä	15 000 000
77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (arviomääräraha), lisäystä	100 000 000
99. Työministeriön hallinnonalan muut menot (610)	40 300 000
25. Siirtolaisuus- ja kansainväliset asiat (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	300 000
50. Palkkaturva (arviomääräraha), lisäystä	40 000 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 110 000
01. Ympäristöministeriö (510)	190 000
29. Muut kulutusmenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	190 000

15. Luonnonsuojelu ja luonnon virkistyskäyttö (520)	1 220 000
21. Luonnonsuojelun yleismenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	720 000
22. Luonnonsuojelualueiden hoito ja kunnossapito, lisäystä	500 000
25. Vesi- ja ympäristöhallinto (560)	—1 200 000
40. Teollisuuden vesiensuojeluinvestointien korkotuki (arviomääräraha), vähennystä	—3 000 000
41. Avustukset maatilatalouden vesiensuojelutoimenpiteisiin (siirtomääräraha), vähennystä	—400 000
71. Öljyntorjuntakaluston hankinta (siirtomääräraha), lisäystä	2 200 000
40. Asuntohallitus (540)	400 000
29. Muut kulutusmenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	400 000
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot (510)	1 500 000
24. Kansainvälinen yhteistyö, lisäystä	1 500 000

Pääluokka 36

36. VALTIONVELKA	—794 000 000
01. Kotimaisen velan korko (910)	—30 000 000
90. Kotimaisen velan korko (arviomääräraha), vähennystä	—30 000 000
03. Ulkomaisen velan korko (910)	—146 000 000
90. Ulkomaisen velan korko (arviomääräraha), vähennystä	—146 000 000
06. Valtionvelan kuoletukset (910)	—618 000 000
90. Nettokuoletukset (arviomääräraha), vähennystä	—618 000 000

Lisäys menoihin: 2 116 535 558

Helsingissä 26 päivänä lokakuuta 1990

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Matti Louekoski*

